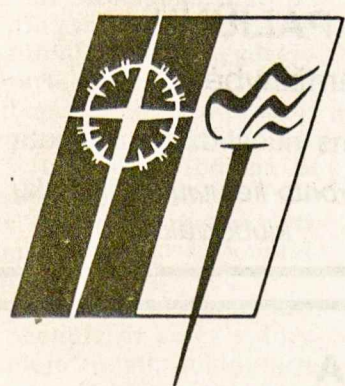

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (1945) 1987 GEGUŽĖ-MAY 26

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Lietuviškos vestuvės

Liūdnai nusiteikiam skaitydami žinutes laikraščiuose, parapijų žiniaraščiuose, kur skelbiami pranešimai apie besiruošiančius ar besiruošiančias mišriom vedybom: tokia ir tokia lietuvaitė išteka už lenko, vokiečio, anglo... toks ir toks veda italę, ukrainietę, amerikietę... Jeigu tokių pranešimų būtų tikrai vienas kitas, netektų jaudintis, bet kai jie vis gausėja ir grynai lietuviškos vedybos pasitaiko tik retkarčiais, darosi liūdna visi lietuviškai visuomenei. Ir tai ne dėl to, kad jaunas lietuvis ar lietuvaitė tautiškai mišrioje vedybose bus nelaimingi. Ne, visai ne. Galbūt jie bus laimingiausi žmonės, sugebantys darniai sugyventi, gal turės gražią šeimą. Liūdna darosi dėl to, kad, kaip patirtis rodo, mišrių vedybų sudarymas reiškia laipsninį pasitraukimą iš lietuviškos visuomenės ir savosios tautos. Tiesa, yra atvejų, kur ir mišrios vedybos pajėgia išlikti lietuviškoje visuomenėje, bet tai gražios, retos išimtys. Dauguma su-tuoktinių – lietuvių ir lietuvaikių, sudarę mišrias santuokas, dingsta iš lietuvių horizonto. O ką kalbėti apie jų vaikus! Jie jau nebus lietuvių tautos sūnūs ir dukros. Galbūt prisimins savo kilmę, kuri betgi nebus pajėgi įauginti jų savon tauton, išskyrus tikrai retas išimtis.

DŽIUGU, ir tai labai dziugu darosi išgirdus, kad jis ar ji sudaro lietuviškas vedybas. Pastaruoju metu patyrėme net keletą tokių atvejų Kanadoje, JAV-se ir kitur. Tai buvo džiaugsmo šventės, kuriose labai gausiai dalyvavo lietuvių visuomenė. Pvz. ir Montrealyje, ir Toronte visos vedybinės apeigos, vestuviniai pokyliai buvo atlikti grynai lietuviškoje nuotakoje pagal lietuviškus papročius. Vestuvinę lietuviškos šventės nuotaką dar labiau sustiprina jaunimo ansambliai, palydėdami į vedybinį gyvenimą savo narius ar pares. Jie dalyvauja savo giesmėmis, dainomis, tautiniais šokiais, teikdami tuo būdu vestuvei šventei didesnį iškilumą, pabrėždami vedybas kaip jauno žmogaus esminį žingsnį į naują gyvenimą, būtent šeiminių gyvenimą, pilną atsakomybės savo artimiesiems, tautai ir gyvenamajam kraštui. Dėl to vedybos lietuvių kultūroje yra ištisa drama, prasidedanti draugyste, pereinanči į meilę ir tampanti šeiminiu įsipareigojimu, kuris pakeičia viso gyvenimo linkmę. Lietuviškose vestuvėse visa tai atsispindi. Be to, tai pabrėžiama sveikinimuose, tėvų ir artimųjų kalbose. Viskas vyksta humoristinėje nuotaikoje, tačiau jį tik pridengia rimtas dalykus, besireiškiančius šeimos gyvenime. Jau natvei atrodo ir rimti dalykai verti humoristinės šilimos.

LIUDĖDAMI dėl mišrių vedybų gausėjimo nieko pozityvaus nelaimėsime. Pasinešę jaunuoliai ir jaunuolės mišrių vedybų link nepaiso nei tėvų, nei artimųjų, nei lietuviškos visuomenės liūdesio. Vedybas jie laiko grynai asmeniniu dalyku ir eina savais keliais. Vis dėlto nereikėtų visai nuleisti rankų ir šioje srityje nieko nedaryti. Patirtis rodo, kad tos šeimos, kurios rūpinasi vedybų lietuviškumu, dažnai ir laimi. Jos betgi sako: neužtenka norėti lietuviškų vedybų, reikia ir atitinkamai veikti, sudaryti progas bendrauti su lietuvišku jaunimu, susitikti įvairiuose renginiuose. Iš laimingųjų pavyzdžių matome, kad savaime lietuviškumas neateina, kad reikia atitinkamos iniciatyvos. Juk ar galima tikėtis lietuviškų vedybų iš tokių jaunuolių, kurie visą laiką bendrauja tik-tai su kitataučiais? Lietuviškasis jaunimas, besireiškiantis tautinėje veikloje, dalyvaujantis stovyklose, suvažiavimuose, kongresuose, sveigose, šokiuose, sporto žaidynėse... gali rasti lietuvių partnerį arba lietuvaitę partnerę. Dėl to lietuviškos šeimos turėtų skatinti savo atžalą dalyvauti lietuviškoje veikloje, kuri yra geografiškai labai plati – apima visą laisvąjį pasaulį. Be to, yra ir lietuviškas Suvalkų trikampis ir pagaliau pati Lietuva, kur taip pat yra vedybinis galimybių. Jomis reikėtų naudotis ir tuo būdu stiprinti lietuviškąją visuomenę bei tautą.

KANADOS ĮVYKIAI

Mokesčiai nepadidinti

Naujas Ontario finansų ministerio R. Niksono biudžetas išvengė mokesčių padidinimo. Nepalietti liko net ir alkoholio bei rūkalų vertotai, daugiau ar mažiau varžantys visuose biudžetuose. Biudžetinės išlaidos sieks \$34,84 milijono, bet pernyktis \$1,3 milijono deficitas bus sumažintas iki \$980 milijonų. Užpėnai biudžetinis deficitas siekė net \$2,1 milijono. Deficitas pirmą kartą pastarųjų septynerių metų laikotarpyje bus žemiau bilijono dolerių. Ontario valdžios įsiskolinimas jau yra pasiekęs \$37 milijonus. Kritikai pabrėžia, kad deficitą naujajame biudžete iš viso buvo galima panaikinti dėl pernai \$1,3 bilijono netikėtai padidėjusių pajamų. Tas pajamas atnešė ir, atrodo, toliau neš ekonominis provincijos atkūtimas. Kanados finansų min. M. Wilsonas mokesčius žada sumažinti \$246 milijonais mažai uždirbantiems gyventojams ir pensininkams, padidindamas nuosavybės mokesčių kreditą, apie 40.000 gyventojų atleisdamas nuo įmokų

OHIP sveikatos bei ligoninių draudai. Jis taipgi atšaukia mokesčių smulkiesiems maisto gaminiams, kai jų kaina nepašoka \$4. Anksčiau už tokias valgyklose perkamas užkandas apmokestinimas prasidedavo nuo \$2 vertės. Ontario namų reikalus tvarkanti ministerija susilauks 34% padidintos \$378 milijonų sumos, kurios \$10 milijonų ji galės šiemet panaudoti 15.000 pigesnių butų statybai. Daugiau lėšų paskirta ir vaikų reikalams. Jų dėka bus galima padidinti vaikų darželių paslaugas, kurios yra labai svarbios dirbančioms motinoms. Ontario keliams pagerinti trejų metų laikotarpyje bus išleista apie \$300 milijonus.

Dažni viešosios nuomonės tyrimo duomenys pradeda tapti savotišku farsu dėl staigiai pasikeičiančių rezultatų. Angus Reid telefonu atlikti tyrimai pirmon vieton su 37% rėmėjų netikėtai iškėlė E. Broadbent-o socialistus, antrąje vietoje su 36% palikdami J. Turne-(Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados lietuvaitės, protestavusios prieš sovietinę Lietuvos okupaciją Toronte 1948 metais. Vasario 16 proga buvo surengtas minėjimas, kurį aprašė dienraštis "The Telegram" ir įdėjo šią nuotrauką į 1948 m. vasario 16 d. laidą. Iš kairės: Izabelė Grube-Grubevičiūtė, Silvija Gudiesko-Gudžiauskaitė, Betty-Birutė Indrele-Indrelytė, Jennie-Jonė Grinsky-Grinskytė (su grandinėmis ant rankų, reiškančiomis pavergtą Lietuvą)

Jieško sovietinių karo nusikaltėlių

Ukrainiečių organizacijų vadovybės sudarinėjama sąrašus sovietinių karo nusikaltėlių Kanadoje

Iki šiol visoje Š. Amerikoje buvo jieškoma nacių karo nusikaltėlių. JAV-se visa eilė asmenų, kaltinamų karo nusikaltimais, buvo suimti, neteko pilietybės ir buvo ištremti. Daugiausia susijaudinimo visuomenėje sukėlė esto Linno ištėmimas į sovietinę Estiją, kur jis jau prieš keliolika metų buvo nuteistas mirti.

Pastaruoju metu stiprėja balsai, skatinantys rinkti duomenis apie sovietinių karo nusikaltėlius, gyvenančius laisvajame pasaulyje. Pirmieji konkrečios iniciatyvos ėmėsi Kanados ukrainiečiai. Toronto dienraštis "The GLOBE & MAIL" 1987 m. gegužės 18 d. laidojo, pirmame puslapyje, paskelbė informaciją apie šį ukrainiečių užmojų. Dienraščio korespondentas Michael Bociurkiw, pats ukrainietis, dalyvavęs ukrainiečių verslininkų ir profesionalų svastybose Ōsavoje, parąšė reportažą, kuriame išdėstė daromus ir jau padarytus ukrainiečių žygius.

Deschenes rekomendacija

Visų pirma minėtasis korespondentas primena Deschenes komisijos rekomendaciją Kanados vyriausybei atitinkamai pakeisti kriminalinį teisinį, kad galėtų teisti savo krašto gyventojus, kaltinamus karo nusikaltimais bei nusizengusius kriminaliniais veiksmais prieš žmoniją. Ta rekomendacija Kanados ukrainiečių komitetas jau pradeda naudotis, tikėdamasis, kad netrukus minėtasis pakeitimas bus padarytas. Teisingumo ministeris Ray Hnatyshyn, ukrainiečių kilmės, esą pareiškė, kad atitinkamas teismo pakeitimas bus pateiktas Kanados parlamentei šį rudenį. Kadangi valdančioji konservatorių partija turi didelę daugumą parlamente, pakeitimas praeis be didesnių sunkumų. Priėmus tą pakeitimą, vyriausybė galės pradėti įtariamų nusikaltėlių tyrinėjimą.

Renkama medžiaga

Kanados ukrainiečių komiteto pirm. J. Gregorovich pareiškė, kad jau pradėdami paruošiamieji darbai sovietinių karo nusikaltėlių sąrašo sudarymui. Ukrainiečių laikraščiuose numatoma spausdinti atitinkamus skelbimus, į ku-

riuos atsiliepdami skaitytojai – faktų liudininkai sutels naujos medžiagos. Jau dabar ukrainiečiai turi Kanadoje gyvenančių buvusių NKVD pareigūnų pavardes. Tokių esama apie 40. Jie dalyvavo ukrainiečių ir lenkų naikinime Ukrainoje 1930 m. Ukrainiečių komiteto civilinių laisvų komisija jau yra pateikusi teisingumo ministerijai pavarde Montrealio gyventojo, buvusio NKVD agento, nusikaltusio žmonijai.

Neužmirštos ir Baltijos valstybės. Pasak reportažo autoriaus, Kanados teisingumo ministerijai praėjusiais metais buvo įteiktas sąrašas 1,100 sovietinių karo nusikaltėlių, veikusių Baltijos valstybėse. Reportaže neminama kuri grupė toki sąrašą sudarė. Galimas dalykas, nebuvo apsieita be Kanados baltiečių tautos.

Minėto M. Bociurkiw žinios, Kanados teisingumo ministerija jau pradėjo telkti grupę advokatų, istorikų ir kitokių specialistų tyrinėti įtariamų karo nusikaltėlių, kurių pavarde sužymėtos Deschenes komisijos sąrašuose. Ukrainiečių surengtų svarstybų nariai esą pareiškė, kad tokioje ministerijos sudarytoje grupėje neturėtų būti nei žydų nei ukrainiečių, nei Rytų europiečių, kad nenukentėtų objektyvumas.

Lietuviai pasyvūs

Lietuviai privačiuose pokalbiuose yra kėlę mintį pradėti medžiagos rinkimą apie sovietinių karo nusikaltėlius, gyvenančius laisvajame pasaulyje, bet konkrečiai niekas iki šiol to darbo nesiėmė, išskyrus grupę Australijos lietuvių, kurie spiečiasi apie periodinį baltiečių leidinį "Baltic News". Vienas jų kreipėsi į lietuviškų laikraščių redakcijas, kviesdamas skelbti jo užmojų. Galimas dalykas, yra ir daugiau privačių asmenų, turinčių dokumentinės medžiagos apie sovietinius karo nusikaltėlius. Iki šiol nė vienas oficialus iš-eivijos veiksnys nėra ta linkme pajudėjęs. Ar estai ir latviai yra ką nors toje srityje nuveikę, tuo tarpu nėra žinoma.

Ukrainiečių vaidmuo

Pažymėtina, kad iš-eivijos ukrainiečiai yra gausūs ir veik-

lūs. Sovietų Sąjungos valdžiai jie iš visų kitų tautybių labiausiai rūpi. Mat Ukraina yra viena pagrindinių sovietinės valstybės dalių. Be jos Sov. Sąjunga negalėtų išsilaikyti dabartiniame lygyje.

Prancūzijos dienraštis "L'Express" 1987.IV.30 išspausdino savo bendradarbio Alain Besancon straipsnį apie ukrainiečius. Ten jisai sako: "Iš visų (sovietinių) respublikų svarbiausia yra Ukraina. Tai šalis apie kurią Prancūzijoje kalbama daug mažiau nei apie Lenkiją, nes tradicinė rusų-prancūzų draugystė ją nustūmė užmarštin. O vis dėlto Ukraina egzistuoja, ir kai sovietinis režimas žlugs (tai viena dieną tikrai įvyks), ji vėl užims savo vietą Europoje. Taip verčia manyti istorija".

Ukraina ir sovietai

Prancūzų autorius, trumpai peržvelgęs Ukrainos istoriją, pamini ir Lietuvos-Lenkijos valdymo laikotarpį. Didžioji katastrofa Ukrainai buvusi Maskvos pergalė, kuri atėmė politinę, religinę, kultūrinę laisvę, pradėjo persekioti unitus. Maskva tai daro, norėdama užtikrinti savo galybę. Anot minėto prancūzo, "maskvinei Rusijai Ukrainos užkariavimas reiškė pakilimą į didžiųjų pasaulio galybių eilę. Be Ukrainos, turinčios aukštesnę civilizaciją, didelių turtus, be ukrainiečių tarnautojų, dirbančių petersburginei imperijai, Rusija būtų pasmerkta būti savotiška Kanada, užblokuota ledynų, be didesnio tarptautinio vaidmens. Dar ir šandieną Sov. Sąjunga galėtų pakelti netekimą vidurinės Azijos, Kaukazo, Baltijos kraštų: jiniai ir be jų būtų didelė galybė. Bet jeigu atsiskirtų Ukraina, nebėbūt tokia ilgam laikui".

Baigdamas savo straipsnį, A. Besancon pastebi, kad Ukraina labai rūpi ir Gorbacioviui. Pastarasis pasuko centralizacijos linkmę, sunaikino vietinio pobūdžio mašinerijas visoje imperijoje, išskyrus Ukrainą. Jis sutruškino Šėer-bitisko mašineriją, veikusią 18 metų, bet nepalietė ukrainietiškosios.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio įvykiai

IRAKO-IRANO KARO AUKA PERSIJOS ĮLANKOJE TAPO JAV karo laivyno fregata "Stark", ginkluota raketomis, aprūpinta modernia gynybosi sistema "Phalanx". Fregatą "Stark", nakties metu jieškojusią tanklaiviams pavojingų minų, pasiekė dvi prancūziškos "Exocet" raketos, iššautos iš prancūzų pagaminto "Mirage F-1" Irako naikintuvo. Į laivą pataikė abi, bet sprogo tik viena "Exocet" raketa, pasižymėti spėjusi Argentinos-Britanijos kare dėl Falklando salų. Sprogime žuvo 37 amerikiečiai jūrininkai, buvo sužeista apie 20. Daug kam atrodė keista, kad "Stark" laivo neapsaugojo automatiškai veikianti "Phalanx" sistema. Vėliau iš kapitono G. Brindelio pareiškimų paaiškėjo, kad automatinė apsaugos sistema buvo išjungta. Mat virš Persijos įlan-

tan tarp abiejų vadų religinio fanatizmo dėka sugebėjo įjungti minias iranietų paauglių ir netgi vaikų. Abi pusės stengiasi palaužti viena kitą, paralyžuoti ekonomiškai naftos tiekimo sustabdymu. Tanklaivių karas buvo pradėtas 1984 m. Juos stengiasi skandinti ir Irakas, ir Iranas, bet daugiau modernių lėktuvų yra įsigijęs Irakas, nors abi pusės perkasi ginklus už naftą gautais pinigais. Nuo 1984 m. bombomis ir raketomis buvo paskandinta arba sužalota apie 230 tanklaivių, žuvo daugiau kaip 100 jūrininkų. Ginklus abiem pusėm įvairiais būdais pristato Sovietų Sąjunga, Prancūzija, komunistinė Kinija, JAV ir netgi savo ginklavimosi pramonei rinkos jieškantis Izraelis. Visos ligšiolinės pastangos Irako-Irano karui užbaigti jau nesėkmingos, nors kovose jau žuvo šimtai tūkstančių karių ir civilių. Irako prez. S. Huseinas tikisi jau 87 metų amžiaus sulaukusio ajatolos R. Chomeinio mirties, o pastarasis – S. Huseino pašalinimo iš valdžios Irake.

Naftos saugotojai

Nafta iš Persijos įlankos šaliai labai svarbi Vakarų pasauliui. Tiekimą bando užtikrinti įlankon atsiųsti karo laivai. JAV ten yra atsiuntusios septynių laivų grupę. Savo karo laivų Persijos įlankoje taipgi turi Britanija ir Prancūzija. Pernai rudenį įsijungė ir Sovietų Sąjunga, du savo karo laivus atsiuntusi į Persijos įlanką, o kitus du – į toliau pietuose esančią Omano įlanką prie Arabijos jūros. Tris tanklaivius Sovietų Sąjunga buvo paskoliusi Kuwaitui, kurio tanklaivius puldinėja Irano aviacija. Deja, toks metodas problemos neišsprendžia. Sovietų tanklaivis "Maršalas Čuikovas", beveik 70.000 tonų talpos, praėjusį savaitgalį dar prieš JAV karo laivą "Stark" apšaudymą užplaukė ant minos Kuwaito pakrantėse. Mažasis Kuwaitas dabar derasi su JAV, kad visi jo naftą plukdantys tanklaiviai ten būtų užregistruoti ir galėtų iškelti JAV vėliavą ant savo denio. Karo laivą "Stark" apšaudymas raketomis betgi liudija, kad tokia vėliava vargu ar galės padėti tanklaiviams, kai drįstama pulsti net JAV karo laivą.

Karas be pabaigos

Iš tikrųjų pagrindinė kaltė tenka nesibaigiančiam Irako-Irano karui, kurį 1980 m. rudenį pradėjo Irakas dėl pasienio nesutarimų. Irako prez. S. Huseinui tada atrodė, kad jis lengvai ir greit galės susidoroti su ajatolos R. Chomeinio režimu Irane. Pastarasis konflik-

Šiame numeryje:

Lietuviškos vestuvės

Yra ir džiugių reikšinių, pamokančių ir kitus

Jieško sovietinių karo nusikaltėlių

Kanados ukrainiečių iniciatyva, susilaukusį plataus dėmesio

Silpnieji neša milžino našą

Pogrindžio leidinyje Sadūnaitė rašo apie Paulaitį

Kokius mus mato svetimieji?

Kai kurių tautybių autoriai lietuvių laiko laukiniais

Lietuvos katalikų pareiškimas

Tikintųjų raštas Kremlui dėl Klaipėdos šventovės

Lietuvius klebonas Gudijoje

Sako pamokslus rusiškai, parapija nori lenkų kalbos

Lietuviai Brazilijoje

Pranešimas apie tenyščius lietuvių gyvenimo įvykius

Mokymo Smilingo nužudymas

Prisiminimas liūdno fakto, įvykusio nepriklausomoje Lietuvoje

Lietuvių šokio kelias į sceną

Okupuotoje Lietuvoje išleista knyga, kurioje daug kas nutylėta

"Tėve mūsų"

Lietuviški žodžiai retame vokiškame tekste

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoj – JAV doleriais). Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Pasiruošimo darbai Lietuvos krikščionybės sukačiai okupuotoje Lietuvoje vyksta kol kas gana sėkmingai. Centrinės iškilmės bus Vilniaus Šv. Petro ir Povilo šventovėje, nes sovietinė valdžia neleidžia rengti tikybinių iškilmių po atviru dangumi. Tuo reikalu vysk. Julius Steponavičius parašė arkivyskupui Poviloniui šį laišką.

JŪSŲ EKSCLENCIJA.

Lietuvos Bažnyčios vyskupai ir valdytojai atsiuntė man jų parašytą š.m. kovo 11 d. raštą, kuriame kreipiasi į mane su pasiūlymu vadovauti Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejaus iškilmingoms pamaldoms, kurios vyks Vilniuje, Šventųjų apaštalo Petro ir Povilo bažnyčioje, ir pasakyti pagrindinį pamokslą. Tas Ekscelencijų ir prakibnybių raštas duoda man galimybę pasisakyti dėl jubiliejaus iškilmių.

Didžiosios jubiliejaus pamaldos turi būti Lietuvos vyskų konferencijos ir Lietuvos krikšto jubiliejaus komisijos trejų metų pasirengiamojo darbo vaisius. Manau, kad tiek vyskų konferencija, tiek krikšto jubiliejaus komisija savo posėdžiuose apsvaistė ir priėmė konkrečius nutarimus kaip turi būti švenčiamas Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejus.

Nedalyvaudamas nė viename vyskų konferencijos posėdyje, nes į jos posėdžius nesu kviečiamas, nieko nežinau, kokie buvo padaryti nutarimai ir duoti nurodymai, kurių tenka laikytis, kad jubiliejus iškilmingai būtų didingas ir įspūdingas. Todėl nedrįstu vadovauti jubiliejinių iškilmių, būkštadamas nukrypti nuo vyskų konferencijos priimtų nutarimų jubiliejinių iškilmių klausimu. Be to, gyvendamas Žagarėje, toli nuo Vilniaus, neturiu galimybės pasitarti su Šv. apašt. Petro ir Povilo bažnyčios klebonu ir krikšto jubiliejaus komisijos nariais dėl jubiliejinių iškilmių tvarkos ir eigos.

Pagaliau iš atsiųsto man rašto atrodo, kad numatomos vienerios bendros pamaldos lietuviams ir lenkams. Tokios bendros jubiliejinės pamaldos būtų be dvasinio nuostolio tikintiesiems, jei jos vyktų nė bažnyčioje, o po atviru dangumi, didelėje aikštėje, miesto stadione. Kai nėra galimybės atlikti jubiliejinių pamaldų po atviru dangumi kuriame nors stadione, reikėtų taip susitvarkyti, kad tikintieji galėtų skaitlingiau dalyvauti jubiliejinėse pamaldose.

Todėl Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejines pamaldas birželio 28 d. turėtų vykti tuo pačiu laiku, pvz. 12 val, keliose Vilniaus miesto bažnyčiose, būtent, Šv. Teresės – Aušros Vartų, Šv. apašt. Petro ir Povilo, Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčiose – lietuviams; o Dominikonų ir Šv. Rapolo – lenkams. Kiekvienoje bažnyčioje jubiliejines pamaldas vadovautų vyskupas, kuris pasakytų pagrindinį pamokslą arba parašytų jį pasakytį kurį nors kuniga. Apie jubiliejus iškilmių laiką, vietą ir tvarką reikėtų iš anksto paskleisti visose Lietuvos bažnyčiose.

Tegul praeina didžiosios jubiliejinės iškilmės Vilniuje taip, kad jos būtų mūsų Šventos Bažnyčios gerovei ir garbei bei tikinčiosios liaudies džiaugsmui ir naudai.

Su tikra pagarba ir meile,
Vysk. Julijonas Steponavičius
Žagarė,
1987 m. kovo 28 d.

Kun. Sigitas Tamkevičius kovo 29 d. buvo išsiųstas į Mordovijos lagerį 385/35, kuriame anksčiau kalėjo Vytautas Skuodis ir

Petras Paulaitis. Gegužės 1 d. kun. Tamkevičius iš lagerio rašė artimiesiems, kad jis esąs laimingas, nes lageryje turi daug dvasinių uždavinių, kuriuos atlieka sėkmingai, rašydamas, kad "Dievas davė puikią misiją".

Dešimt buvusių, anksčiau paleistų Lietuvos politikinių, įskaitant ir Nijolę Sadūnaitę, išsiuntę Gorbacioviui laišką, reikalaujantį laisvės kunigams – S. Tamkevičiui, A. Svarinskui ir J. K. Matulioniui bei kitiems kaliniams. Laišką, tarp kitų, pasirašė J. Bieliauskienė, A. Terleckas, J. Sasnauskas, V. Skuodis, M. Jurevičius ir dr. A. Statkevičius.

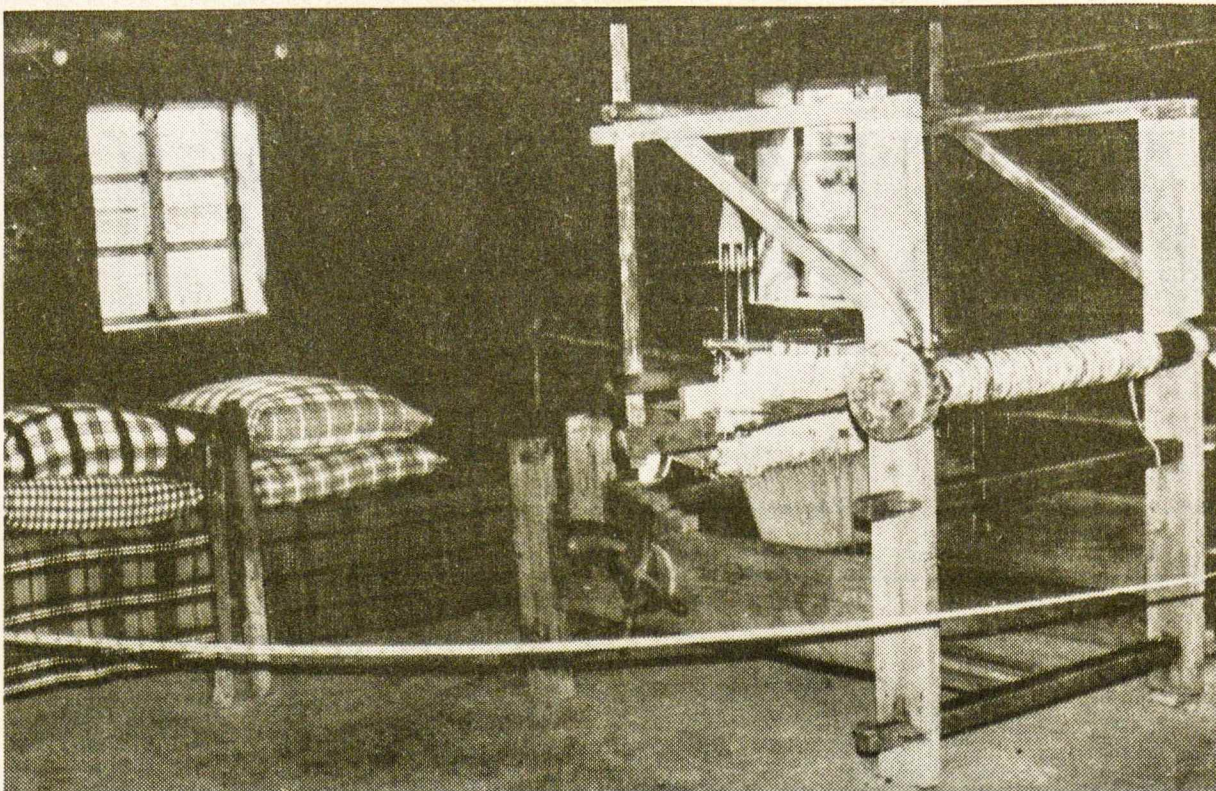
Lietuviai katalikai Lietuvoje 1987 m. gegužės 23-31 d.d. rengia pamaldas už įkalintus kunigus ir dar nepaleistus politikalius. Užsienyje gyvenantys lietuviai ir kitataučiai raginami tą savaitę maldomis jungtis ir išreikšti solidarumą su tikinčiais okupuotoje tėvynėje. (ELTA)

Religinė lietuvių katalikų šalpa drauge su kitomis organizacijomis, priklausančiomis Solidarumo su persekiojamais krikščionimis Sov. Sąjungoje koalicijai, 1987 m. gegužės 1 d. JAV Vašingtone surengė ekumeninę demonstraciją prie JAV Kapitolių laiptų. Susirinko 400 dalyvių, kurių tarpe buvo kelios dešimtys lietuvių. Pagrindinė kalbėtoja buvo neseniai iš Sov. Sąjungos atvykusi rusų poetė ir kalinė Irina Ratušinskaja. Ji pasakojo apie Jadvygą Bieliauskienę, kuri lageryje buvo labai tvirta: "Aš niekad nepamiršiu, kai grįžusi po pusmečio iš karcerio (vienutės) ir lagerio kalėjimo visai nualinta, beveik kasdien turėdavau širdies priepuolius – Bieliauskienė atiduoda man dalį savo gliukozės (jos duodavo po truputį). Taip ji vėl mane pastatė ant kojų". Jame buvo daug stiprinančių, paguodžiančių žodžių sovietų kankinimams lietuviams.

Petras Paulaitis vėl dirbo pogrindyje, redagavo Lietuvoje labai populiarią laikraštį "Varpas" (ar "Laisvės varpas", tiksliai nebeprisimenu). Jame buvo daug stiprinančių, paguodžiančių žodžių sovietų kankinimams lietuviams. Kartu su ponu Petru dirbo du jo buvę mokiniai, kuriuos labai vertino ir mylėjo. Spėjo išleisti 116 laikraščio numerių. Slėptuves kartą nuo karto keisdavo ir viskas ėjo sklandžiai, kol sovietams pasidavusio išdaviko gyd. Juozo Albino Markulio – Erelio buvo išduoti.

Ponas Petras, tam pačiam vargšui išdavikui taip neseniai buvo išgelbėjęs gyvybę. Tai įvyko, kai partizanai vienoje sodyboje susitiko su KGB informatoriumi J. Markuliu. Tuo metu jau daugelis partizanų įtarinėjo Markulį kaip išdaviką, nes įtakingesnieji, susitikę su Markuliu, greit būdavo areštuojami. Tų faktų

Prancūzų evangelikų profesorius emeritas J. G. H. Hoffmann parašė straipsnį laikraštyje "Catacombes" 1987 m. kovo-balandžio laidoje tema "Gorbaciovo valdžia ir tikintieji", kuriame keliose vietose primena sovietų persekiojamus baltiečius. Jis primena 1985 m. baltiečių surengtą teismą Kopenhagoje, kuriame buvo pasmerktas Sov. Sąjunga specialiu manifestu. Apie tai jis parašęs straipsnį, bet niekas nenorėjo jo spausdinti, išskyrus "Catacombes". Kitoje straipsnio vietoje autorius pastebi, kad š. m. birželio 28 d. bus minima Lietuvos 600 metų krikšto sukaktis, kad ta proga Šv. Tėvas atnašaus specialias Mišias. Autoriaus nuomone, toji sukaktis turėtų būti minima viso laisvojo pasaulio specialia maldos diena.

Senovės staklės Lietuvių liaudies buities muziejuje Rumšiškėse – sovietų okupuotoje Lietuvoje. Nuotr. V. Čiplies

Silpnieji neša milžino našta

Rašo NIJOLĖ SADŪNAITĖ apie kankinį PETRĄ PAULAITĮ, iškaltą sovietiniuose lageriuose 35 metus, naujuose savo atsiminimuose "Penkti metai Gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo"

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Grįžo iš Vokietijos

Kai sovietiniai Maskvos okupantai antrą kartą užgrobė Lietuvą, ponas Petras pogrindžio reikalais buvo išvykęs į Vokietiją. Aiškiai suprasdamas, kad raudonieji, kaip ir rudieji okupantai, nepasigailės laisvę mylinčių lietuvių, sugrįžo į Lietuvą. "Negalėjau kitaip. Mokiau kovoti su neteisyste ir privalėjau savo gyvenimo pavyzdžiu tuos žodžius patvirtinti, nors dėl to tektų ir žūti", – pasakojo p. Petras.

Labiausiai jis galėjęs savo mokinių, žinodamas kokie išbandymai jų laukia. Raudonieji okupantai, išvėję ruduosius, patys "pamišę" iš Lietuvos išeiti. Prasidėjo baisūs teroras. Apie tai parašyta daug knygų.

Bolševikai pirmiausia sunaikino visus kovojusius su fašistais, nes laisvę mylintys visiems okupantams didžiausi priešai. Po to sovietinio teroro aukomis tapo šimtai tūkstančių dorų, mąstančių, mylinčių Dievą ir Tėvynę žmonių. Buvo planas, kiek kuriame rajone išvežti į Sibirą sunaikinimui šeimų, ir tas planas kas dieną augo. Apie tai rašo sovietinis rašytojas knygoje "Kasdienės mūsų duonos", kuri iš rusų kalbos yra išversta į lietuvių kalbą.

Išdavė Markulis

Petras Paulaitis vėl dirbo pogrindyje, redagavo Lietuvoje labai populiarią laikraštį "Varpas" (ar "Laisvės varpas", tiksliai nebeprisimenu). Jame buvo daug stiprinančių, paguodžiančių žodžių sovietų kankinimams lietuviams. Kartu su ponu Petru dirbo du jo buvę mokiniai, kuriuos labai vertino ir mylėjo. Spėjo išleisti 116 laikraščio numerių. Slėptuves kartą nuo karto keisdavo ir viskas ėjo sklandžiai, kol sovietams pasidavusio išdaviko gyd. Juozo Albino Markulio – Erelio buvo išduoti.

Ponas Petras, tam pačiam vargšui išdavikui taip neseniai buvo išgelbėjęs gyvybę. Tai įvyko, kai partizanai vienoje sodyboje susitiko su KGB informatoriumi J. Markuliu. Tuo metu jau daugelis partizanų įtarinėjo Markulį kaip išdaviką, nes įtakingesnieji, susitikę su Markuliu, greit būdavo areštuojami. Tų faktų

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvių išeivijai!"**

buvo tiek daug, kad tą naktį, kai susitikimo metu Markulis užmigo, partizanai norėjo jį kaip pasidavusį sovietiniams okupantams išdaviką nušauti. Juo labiau, kad vakare su juo besikalbant aiškiai išryškėjo jo dviširdystė. Partizanai, labai gerbdami Petrą Paulaitį, atsisakė jo nuomonės. "Kol 100% neįsitikinsime jo kaltumu, žudyti negalima", – pasakė jis. Taip ir liko Markulis gyventi ir tęsti judosišką darbą, parduodamas savo brolius ir seses baisiausiom kanciom ir mirčiai.

Tebus jam Gerasis Dievas gailestingas ir teneištiškas jo Judo dalia! Ponas Petras iš visos širdies jam ir kitiems budeliams atleido. Jis mano, kad vargšą J. Markulį KGB moraliai išprievartavo, paversdami savo informatoriumi. Nacių okupacijos metais jis kurį laiką padėjo Petriui P. slapstytis. Todėl kilnioje pono Petro širdyje tebuvo vien nuosirdi užuojauta, ir noras, kad, Gerajam Dievui padedant, apgalvėjęs praeitį vėl taptų žmogumi. Pasimelskime visi ta intencija. Ačiū!

Suimtas saugumiečių

Areštavo poną Petrą 1947 m. vieno gero lietuvių troboje, naktį. Tam lietuviui vien už tai, kad priėmė pakeleivį pernakvoti, sovietiniai "vaduotojai" atseikėjo 25 metus katorgos Sibire. Areštavę poną Petrą, pirmiausia parodė KGB garaže numestus, neatpažįstamai sužalotus ir apdegintus su juo dirbusių pogrindyje mokinių lavonus. Liepė atpažinti kas jie tokie. "Taip norėjosi puolus ant kelių juos išbučiuoti, turėjau labai valdytis, kad neišduočiau kas vyko mano širdyje ir nuduoti, kad jų nepažįstu..." – pasakojo su sąžaremis akyse p. Petras.

Nuo tų baisių įvykių praėjo beveik 40 metų, bet gili žaizda p. Petro širdyje tebekraujuoja. "Kodėl ne aš, o tie dori, gabūs vaikinai savo gyvenimo pavasaryje turėjo žūti?"

O kiek tokių kilnių nekaltų aukų priglaudė Lietuvos ir Sibiro žemelė, kas suskaičiuos? Viena tikra, kad kankinių kraujas ne veltui pralietas, jų auka padeda ir šiandieną geros valios lietuviams nepaklysti sovietinio melo ir teroro naktį. "Mes klausome kankinių šauksmo iš Anapuso,

ir silpni lengvai pakelia milžino našta". Tai melskimės kartu su poetu:

**Kuris žuvai po ratalis pastūmėtas,
Kuris buvai nukankintas naktį,
Kuris žuvai taigoj nenugalėtas, —
melski už mus!**

Žiūrėjo p. Petras į sužalotus jaunuolių kūnus ir tylėjo. Tuos jaunuolius sribai rūsyje apmėtė granatomis, nes jie nepasidavė ir neišlipo viršun. Jaunuoliai dar spėjo sudeginti svarbius slapstus dokumentus, kad jie nepakliūtų į okupantų rankas. Tokiems jaunuoliams, dvasios milžinams, tebus amžinai šlovė ir mūsų visų meilė!

Kančių kelias

O pono Petro kančių kelias tik prasidėjo. Pusę metų beveik kas naktį, spardė, daužė ir kapojo jo kūną taip, kad visas sutino, nebegalėjo apsiųrengti, bet tylėjo. Ne vieno vardo neištarė kruvinos ir nuo troškulo suplešėjusios jo lūpos... Vieną dieną, nuo kankinimų ir skausmo aptemusia sąmone p. Petras nutarė nusižudyti. "Juk vis tiek mane nukankins, o kaip baisu, jei praradęs sąmonę ką nors išduosiu... prasiitarsiu... Geriau tuoj mirti." Kameron lango rėmuose surado laisvai įkaltą vinį. Ją išsitraukė ir buvo pasiryžęs vakare ją perrėžti sau venas. "Tik staiga sąmonė nušvito: juk aš tikiu Dievą. Žudytis negalima! Verkdamas sukalbėjau "Tikiu Dievą Tėvą Visagali". Pasivėdžiau Jo valiai, į širdį sugrįžau ramybė, o vinį iškiau atgal į lango rėmus..." – pasakojo su sąžaremis akyse man ponas Petras. "Ir Dievas manęs niekada neapleido. Jis visada stiprina mane, Jam esu už viską dėkingas!"

Sovietiniai budeliai, matydami, kad kankinimais p. Petro nesulaužys, nuteisė jį 25 m. kalėti Gulage ir išvežė į Sibirą gilumą.

Sovietiniuose konclageriuose sekė 10 metų žmogaus protui neįsivaizduojamų kančių. Kas metai mirė tūkstančiai išsekintų kalinių, o į jų vietą vežė ir vežė naujas išsekimo mirčiai pasmerktas aukas. Šaltis, badas, neįmanomai sunkus darbas (tiesė geležinkelio bėgius), kriminalistų siautėjimas, kurie dėl pramogos žudydavo politikalius, gyvenimą pavertė tikrą pragaru.

(Bus daugiau)

Jieško sovietinių...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Krikšto sukaktis

Be to, popiežius esą norėtų švęsti Kijevo 1000 metų, Rus, t.y. Ukrainos krikščionybės sukaktį. Jo apsilankymas tenai galėtų priminti ukrainiečiams, kad šis kraštas ne visuomet buvo Maskvos valdžioje. Kaip popiežius ir lenkas, Jonas-Paulius II negali nestiprinti unitų, kurie jau nuo seno kenčia žiauriausius persekiojimus. Ar vyks įsiai į Kijevą? Ir jeigu jis negali ten nuvykti, ar verta važiuoti Maskvon?"

Iš kitų šaltinių jau žinoma, kad Šv. Tėvas Jonas-Paulius II nevyks nei Kijevan, nei Maskvon, nes maskvinės Ortodokso Bendrijos vadovybė nesant tam palanki. Kitaip tariant, Kremlius, prisidengdamas ortodoksų nenoru, Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II neįsileidžia. M.

A+ VACLOVUI PALIŪNUI

iškeliavus amžinybėn,

giminėms bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

A+ JURGIUI DAUGINIUI

iškeliavus amžinybėn,

giminėms bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

MYLIMAM TĖVELIUI

a+ JURGIUI DAUGINIUI mirus,

sūnų VALTERI DAUGINI su žmona, vaikaičius VALI ir RICHARDĄ, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

*Joana Budnikienė
Silvija ir Leonas Radvilos*

A+ ALGIRDĄ JANUŠKĄ

Viešpačiui pašaukus amžinybėn,

žmonai NORMAI su šeima, tėvams – VINCUI ir ELENAI JANUŠKOMS, seseriai DANGUOLEI, broliui VIDUI su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Ona Demereckienė

Juozas ir Jadvyga Mikalauskai

Alfonsas ir Aldona Balčiūnai

Winnipeg, Man.

A+ IGNUI SLABŠINSKUI

šią žemišką kelionę užbaigus,

seserį PAULĘ GUDAITIENĘ, jos vyrą VYTAUTĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

M. Adomavičienė

A. S. Kavaliauskai

O. J. Inčiūros

B. J. Maziliauskai

B. I. Jonynai

I. Urbonas

E. M. Zabulioniai

PADĖKA

Mūsų mielam broliui ir dėdei

a+
JONUI LEKUČIUI

iškeliavus į amžiną buveinę, dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už gražias gėles, gausiai užprašytas šv. Mišias, aukas lietuvių fondams, pareikštas užuojautas ir visiems dalyvavusiems laidotu-vėse iš arti ir toli.

Ypatinga padėka "Talkos" valdybai, tarnautojams ir karsto nešėjams.

Ačiū geroms ponioms už skanėstus.

Jums dėkingi –

*brolis ir sesuo
dukterėčios ir sūnėnai*

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Atstovas – St. Prakashas.
Tel. 233-4486

Kolumbijos mieste Baranquilla besidurbojantis kunigas STASYS MATUTIS sako padėkos kalbą už jam įteiktą pilietybės medalį, žymintį jo didelio masto atliktus darbus miesto ir krašto gerovei. Ši iškilmė buvo plačiai aprašyta vietos dienraštyje "El Heraldo" 1987 m. balandžio 9 d.

Lietuvos kunigų raštas Gorbačioviui

TSKP CK generaliniam sekretoriui Michailui GORBAČIOVUI

Lietuvos katalikų Bažnyčios Kauno arkivyskupijos kunigų PAREIŠKIMAS

1987 m. Lietuvos tikintieji katalikai minės 600 metų jubiliejų nuo krikščionybės įvedimo Lietuvoje. Per 600 metų krikščioniškasis mokslas glbiai įsišaknijęs mūsų Lietuvoje. TSRS konstitucija garantuoja sąžinės laisvę ir religijos laisvę, bet ateizmo aktyvistai šią konstitucijos garantiją paverčia niekais.

1. Tikinčiųjų tėvų vaikais mokyklose persekiojami už viešą bažnyčios lankymą, jie priversti įrašyti į ateistines organizacijas prieš tikinčiųjų tėvų valią. Neįsirašantiems grasinama, kad negalės įstoti į aukštesnės ir aukštąsias mokyklas. Įsirašiusiems draudžiama atlikti religines pareigas, turi slapstytis ir taip iš jaunų dienų verčiami veidmainiauti. Tai skauda mūsų visuomenės klaidą.

2. Įvairūs tarnautojai, mokytojai negali viešai atlikti savo pareigų, kaip reikalauja jų įsitikinimai ir sąžinė. Todėl jie priversti vykti atlikti religines pareigas į tolimes vietas, kur jų niekas nepažįsta, arba tuoktis, vaikus krikštinti naktimis, kad niekas nepamatytų. Tikintieji mokytojai turi kalbėti prieš savo sąžinę — ateistiškai, o LTSR konstitucijos 50 str. garantuoja sąžinės laisvę. Kai atsakingą vietą užimantis žmogus palieka žmoną, vaikus ir sudaro naują šeimą, tai laikoma asmeniniu reikalu ir už tai jis nebaudžiamas, o jei valstybės tarnautojas viešai atlikinėja religines pareigas, jis žeminamas.

3. TSRS konstitucija garantuoja visų piliečių lygiatėsiškumą. Bet kaip yra konkrečiai gyvenime? Ateistams viskas: spauda, radijas, televizija... o tikintiesiems prieš šiu komunikacijos priemonių draudžiama prieiti. Po II Pasaulinio karo tik dalis tikinčiųjų šeimų galėjo įsigyti maldaknyges ir katekizmus. Ateistams tarnauja visos mokyklos, pradedant vaikų darželiais ir baigiant universitetais, o tikinčiųjų tėvų vaikus pamokyti katekizmo draudžiama net bažnyčioje, už mokymą kunigai baudžiami. Tikintiesiems neleidžiama rengti ekskursijų, pasinaudoti automašinomis, net taksiu negalima vykti į atlydus, pvz. į Šiluvą, Žemaičių Kalvariją. Ne visuomet tikintiesiems leidžiama ligoninėje, senelių invalidų namuose prieš mirtį ligoniui pakviesti kunigą. Neleidžiama pasimelsti prie tikinčiojo pašarvavimo salės, kaip įprasta katalikams. Paminėta tik keletas faktų.

4. Pagal LTSR konstitucijos 50 str., Bažnyčia atskirta nuo valstybės, bet gyvenime yra kitaip: kai vyskupai ar vyskupijų valdytojai skiria ar iškelia

iš parapijų kunigus, religijų reikalų įgaliotinis, kaip ateistinės valdžios atstovas, trukdymas Bažnyčios gerovei, galutinai apsprendžia kunigų parapijų skyrimą ar iškėlimą, kandidatų į vyskupus ar vyskupijų valdytojus parinkimą, dėsytųjų į kunigų seminariją paskyrimą, kandidatų į kunigų seminariją priėmimą ir, leidžiant per mažą skaičių jų priimti, yra didelis kunigų trūkumas. RRT įgaliotinis kišasi į Bažnyčios vidaus reikalus: kunigų tarybų ir konsultorių kolegijų sudarymą; civilinės valdžios pareigūnai kišasi net į pamaldas — kodėl tas, o ne kitas kunigas laikė pamaldas, kodėl melstasi už kenčiančius kunigus kalinius... Kišasi net į šeimas, į bažnytinių komitetų sudarymą...

5. Krikščionybė Lietuvoje pirmiausia buvo įvesta Vilniuje, todėl Vilniaus katedra yra krikščionybės Lietuvoje lopšys, ir ši šventovė yra iš tikinčiųjų atimta. Šv. Kazimieras yra Lietuvos globėjas, o jo vardo bažnyčia Vilniuje paversta ateizmo muziejumi. Tai pasityčiojimas iš tikinčiųjų. 6. TSRS yra įsipareigojusi laikytis Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, kurios 18 skyr. pasakyta: "Kiekvienas žmogus turi teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę. Ši teisė apima ir laisvę išpažinti savo religiją arba įsitikinimus pavieniui arba kartu su kitais, viešai arba privačiai mokslo skelbimu, pamaldomis ir religinėmis bei ritualinėmis apeigomis".

TSRS taip pat yra įsipareigojusi laikytis Helsinkio konferencijos susitarimų, kurių VII skyr. pasakyta: "Dalyvaujančios valstybės sąžiningai vykdys savo įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę atitinkančius sutartis ir kitus susitarimus, kuriuose jos dalyvauja". Todėl aukščiau išdėstytos tikintiesiems skriaudos yra nusikaltimas tarptautiniams įsipareigojimams.

7. Kai kunigai ir tikintieji jiems daromas skriaudas ir šmeižtus iškelia viešumon, jie kaltinami Tarybų Sąjungos šmeižimu ir yra teisiami, kaip antai kunigai: Alfonsas SVARINSKAS, Sigitas TAMKEVIČIUS, Jonas Kastytis MATULIONIS ir kai kurie katalikai pasauliečiai yra nuteisti už tikinčiųjų teisių gynimą. Prašome juos paleisti laisvėn.

Jus, kaip Valstybės Vadovą, prašome paminėti ir kitas antikonstitucines nereguliuojamas pašalinti ir tikintiesiems daromas skriaudas atitaisyti. (Pasirašė 88 kunigai, Red.).

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniška ir įrasi knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412 P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Kokius mus mato svetimieji?

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Atidžiai sekame visų kraštų plačiąją spaudą, joje įsiekdami užuominų apie Lietuvą. Kartais džiaugiamės jos dėmesiu, o kartais jaučiamės giliai įžeisti. Kažkas yra pasakęs, kad kiekvienas žmogus turi tris asmenybes: vieną, kurią jis pats mato, antrą, kurią mato kiti, trečią, kuri yra tikroji.

Ta mintį galima pritaikyti ir tautai. Savime suprantama, kiekvienam savo tautos vaikui jo tauta yra jam brangiausia, kaip kad kūdikiui jo motina yra gražiausia ir geriausia.

Tačiau gyvename bendroje tautų šeimoje, su kuria mus suveda istorinė ir geografinė padėtis. Reiškia, mūsų kaimynai mus mato iš šalies ir jų žvilgsnį natūraliai įtakoja susidariusi politinė padėtis, vyraujančios istorinio laikotarpio nuotaikos bei įvairūs sąlytis. Taigi mūsų kaimynų žvilgsnis į mus ateina iš šalies. Kaip rasti tą tikslų trečią mūsų tautos charakterio apibūdinimą?

Tautos charakteris atspindi jos kultūroje, o kultūra, trumpai sakant, sudaro tautos kūrybos visumą, ar tai būtų priešistorinio žmogaus urvinė architektūra, ar modernaus pasaulio technikos pažangos gyvenančio žmogaus dvasinė ir protinė kūryba. Gyvendami iš-eivijoje, mes stengiamės laikytis mus visus jungiančio bendro elemento — lietuviškos kultūros, laukdami tos dienos, kada laisvėje prisikelsi Lietuva ir vėl galės džiaugtis savo "proto ir kūno sveikata". Kaip išmąnydami, dedame savo įnašą į bendrą kultūros lobį, skatinami premijų ir įgimtųjų kūrybinių polėkių.

Mūsų veikloje didelį vaidmenį atlieka pastangos svetimtaučių tarpe kelti Lietuvos laisvės klausimą, garsinti Lietuvos vardą, pagrindiniu metodu pasirinkus mūsų senos kultūros demonstravimą. O vis dėlto nepajędami rasti ko nors konkretaus, kuo savo kultūros vertę galėtume įrodyti tarptautinėje plotmėje. Akis džiuginame spalvingais tautiniais drabužiais ir tautiniais šokiais. Ausims siūlome senovinius muzikos instrumentus ir daugelį kartų perharmonizuotas liaudies dainas. Išskyrus M. K. Čiurlionį, per visus šimtmečius meno srityje liko neužpildyta tuštuma, todėl tenkinamės liaudies drožinėtojų figūrėlėmis. Propaguojame religinių švenčių metu gaminamus valgius, margučius ir šiaudinius, neįsąmonindami, kad mums tai brangių tradicijų palikimas, bet svetimtaučiai nieko nesakanti egzotika.

Tarptautiniai istorikai pripažįsta, kad mūsų Vytautas Di-

dysis buvo gudrus politikas ir sumanus karvedys, bet lenkai, kaip "Tėviškos žiburiuose" buvo rašyta, savo katalikų laikraštyje Vytautą vaizduoja kaip puslaikinį girtuoklį, o mūsų liaudį kaip primityvią, laukinę, prekiaujančią savo moterimis, žudančią žmonas...

Įtakingas Amerikos konservatyviųjų žurnalas "National Review" savo vedamąją liniją stipriai antikomunistiškai, turi pastovų Europos bendradarbių Erik v. Kuehnelt-Leddihn, kuris kas dvi savaites įžvalgiai analizuoja Europos politiką ir yra gerai susipažinęs su Europos istorija bei dabartinių santvarkų ideologija. Savo straipsnyje š. m. kovo 27 d. laidoje jis nagrinėja dabartinio Sovietijos vado Gorbačiovo vidaus politiką. Alma-Atoje (Kazachstane) įvykęs ir pasaulyje plačiai nuskambėjęs incidentas bei įvairių etniškų respublikų nuolatos stiprėjantis religinis ir tautinis judėjimas būsiąs reikalingas nepaprasto Gorbačiovo dėmesio, kad ir toliau jam sektųsi vykdyti caristinės Rusijos pradėtą rusinimo politiką, tik skirtingais pagrindais. Ir dabartinė sovietinė ideologija siekianti visiškai "lygybės" nuo Baltijos iki Pacyfiko. Tai taip pat reiškia tautinių apraiškų naikinimą.

Paminėjęs tragišką ir jau pamirštą suomių Karelijos likimą, jis perspėja, kad panašus likimas galys ištikti ir Baltijos tautas. Apie estus ir latvius jis rašo, kad tai "grynai Vakarų mentaliteto ir civilizacijos respublikos, desperatiškai kovojančios už savo tautinę tapatybę. Didelė dauguma estų ir latvių yra liuteronai, išskyrus Latgaliją, kuri esanti katalikiška ir kurios didelis gimimų skaičius palaukia tautinę latvių gyvybę".

Autorius iš Baltijos tautų išskiria Lietuvą, sakydamas, kad "grynai katalikiška Lietuva yra visiškai skirtinga: kietai, laukiniai (tough, savage) lietuviai, kurie užkariavo plačius žemės plotus net pasiekė Juodąją jūrą, priešinosi krikščionybę iki keturiolikos šimtmečio, kai tuo tarpu Europoje jau buvo pastatytos katedros, šventovės ir vienuolynai. Tačiau, kartą atsivertę, jie laikosi savo tikėjimo ir tautybės su atkakliu lojalumu".

Tais žodžiais jis lietuvių priskiria prie gan žemos tautų kategorijos. Graudu, pikta, bet... nenoromis persai išvada, kad tokius teigimus vertėtų persvarstyti ir pagalvoti, ar mūsų tautos charakteryje neglūdi tos savybės, kurias mums mato mūsų kaimynai?

Užkariavę žemes, mes jų nesulietuvinome, savo kunigaikščių vaikus padovanojome svetimiejiems, iš svetimų savinome

kalbą, raštą, papročius. Po Mindaugo nužudymo ir toliau nebuvo vienybės, kurią po daugelio šimtmečių matome ir šiandieną mūsų organizacijų bei veikėjų nesutarimuose. Nepasizymėjome kūrybine ugimi, labai vėlai pradėdami kurti savo literatūrą, kurioje, su mažomis išimtimis, buvo garbinama žemdirbystė, ją iškeliant kaip pagrindinį mūsų tautos kultūros bruožą.

Pažvelgę į kitų tautų kultūros istoriją ir žinodami, jog visos tautos privalėjo maitintis, kad fiziškai išliktų gyvos, jos nepaskendo ūkio darbų garbinime, detalai neaprašinėjo ir neapdainavo nei mėsėla, nei primityvių ūkio padargų ar su jais susijusių darbų. Eidamos su gyvenimu, jos kūrė ir darė pažangą, neįsikabindamos į tai, kas sena ir primityvu, visa tai palikdamos archyvams, istorikams ir muziejams.

Tačiau politinėje srityje, kurią mes kažkodėl išskiriame iš mūsų kultūros sąvokos, nors politika taip pat yra kultūros dalis, elgiamės priešingai, svetimtaučiams rodydami Vasario 16-osios minėjimo metu Lietuvą kaip visiškai jaunutę valstybę, kurios gyvenimas prasidėjęs tik 1918 m. Šitoje srityje turėtume remtis autentiškais giliomis senovės faktais, parodydami, kad jau trylikame šimtmetyje turėjome popiežiaus karūnuotą karalių Mindaugą. Didinga istorišką praeitį pailustravus gerai suplanuotais paradais, kuriuose būtų parodomos mūsų kunigaikštiai su savo palyda, šalia to ir pademonstruojant mūsų tautinius šokus ar dainas, tikrai turėtume kuo imponuoti ir tiems, kurie Lietuvos istorijos nepažįsta ir ja nesidomi.

Yra gyvybiškai svarbu, kad kiti mus matytų pačioje gražiausioje šviesoje, bet tą vaizdą galime sukurti tik mes patys. Vengiant atavistinės dvasios, yra būtina eiti su šia diena, dabartyje įsiekiant vaizduotę žadančių kūrybinių temų, kad po daugelio metų galėtume parodyti, ką sukūrėme ne senais prisiminimais, gimtadienių minėjimais, bet dinamiška dvasia, kuri turi puikias sąlygas tarptautiškai laisvėje.

Viena mūsų visuomenės veikėja viešai išskėlė mintį, kad laikas lietuviams išeiti iš savo geto. Tam reikalingas realus supratimas gyvenimo sąlygų ir įsikišimas praktiškų metodų pasauliui pateikti mūsų kovos už Lietuvos laisvę siekius ir įrodyti, kad mes tos laisvės užsitarnaujame.

Mes matome save pačius kaip didelės kultūros puoselėtojus... Kiti mus mato visai priešingoje šviesoje. Laikas panagrinėti, kokie mes iš tikrųjų esame.

Ši nuotrauka yra gauta iš Lietuvos. Manoma, kad tai VIKTORO PETKAUS nuotrauka, daryta prieš jo suėmimą. Dabartiniu metu V. Petkus laikomas sibiriniame lageryje, kur buvo surinkęs medžiagą-biografijas 45.000 rašytojų, bet lagerio vadovybė atėmė. Laisvojo pasaulio lietuviai skatinami rašyti protesto laiškus lagerio adm.: Captain Dalmatov, 618263 Permskaja obl., Chusovskoj rajon, pos. Kuchino, uchr. VS-389 36-1, USSR

Lietuvos katalikų pareiškimas

TSRS KP CK generaliniam sekretoriui M. GORBAČIOVUI, RRT pirmininkui K. HARČEVUI, LTSR ministrų tarybai

Klaipėdos ir visos Lietuvos katalikų PAREIŠKIMAS

Mes, Klaipėdos miesto ir visos Lietuvos katalikai, 1961 m. savo lėšomis pasistatėme Klaipėdoje Taikos Karalienės bažnyčią, 200 m² gyvenamą namą ir 3 garažus. Tais pačiais metais, dar nepradėjus ja naudotis, N. CHRUŠČIOVO įsakymu, bažnyčia su minėtais pastatais iš mūsų buvo atimta ir paversta koncertų sale. Esame nusikriausti, nes niekuo nenusi-kaltome. Bažnyčią statėme su valdžios leidimu. Dabar neturime kur melstis. Mūsų turima bažnytelė yra 12 m pločio ir 22 m ilgio. 48 m² užima presbiterija, 216 m² lieka tikintiesiems. Mes joje netelpame: vieni alps-ta nuo tvankumo bažnyčioje, kiti priversti kaitroje, šaltyje ir lietuje stovėti lauke, klaupis ant sniegotų ir purvinų šaligatvių, įrengti galin-gių ventiliatorių kelia didžiulį triukmą. Langai žiemą ir va-sarą atidaryti, nuo skersvėjo žmonės dažnai suserga.

1939 m. Klaipėdoje gyveno apie 60.000 gyventojų, o veikė 5 bažnyčios. Kai 1961 m. buvo statoma bažnyčia, gyveno apie 80.000 gyventojų, o dabar jau gyvena 200.000. 1961 m., užda-rus bažnyčią Nidoje ir Juodkrantėje, Klaipėdoje ir jos apylinkėse buvo apie 130.000 katalikų.

Iki šiol dėl Klaipėdos Tai-kos Karalienės bažnyčios grą-žinimo buvo kreiptasi: 1. 1974 m. pasiūstas pareiški-mas su virš 3.000 parašų Reli-gijų reikalų komiteto pirmi-ninkui KUROJEDOVUI. 2. 1979 m. kovo mėn. — pa-reiškimas Aukšč. tarybos pre-zidiumo pirmininkui L. BREŽ-NEVUI ir KUROJEDOVUI su 10.241 parašu. 3. 1979 m. spalio mėn. — pa-reiškimas L. BREŽNEVUI ir KUROJEDOVUI su 148.149 pa-rašais. 4. 1980 m. pareiškimas L. BREŽNEVUI ir KUROJEDOVUI su 600 parašu. 5. 1981 m. birželio mėn. 3-jų asmenų delegacija lankėsi komunistų partijos centro ko-mitete ir Religijų reikalų ta-ryboje. 6. 1981 m. antrą kartą 10 as-menų delegacija lankėsi RRT. 7. 1982 m. pasiūstas pareiški-mas L. BREŽNEVUI ir KURO-JEDOVUI su 21.033 parašais. 8. 1982 m. pasiūstas pareiš-kimas L. BREŽNEVUI. 9. 1982 m. trečią kartą 10 as-

menų delegacija lankėsi Mask-voje RRT.

10. 1983 m. pasiūstas pareiš-kimas ANDROPOVUI ir KU-ROJEDOVUI su 22.539 para-šais.

11. 1983 m. ketvirtą kartą 10 asmenų delegacija lankėsi RRT Maskvoje.

12. 1984 m. pasiūstas pareiš-kimas K. ČERNENKAI ir KU-ROJEDOVUI su 11.102 para-šais.

13. 1984 m. penktą kartą 4 as-menų delegacija lankėsi Mask-voje RRT.

14. 1984 m. šeštą kartą 3 as-menų delegacija lankėsi Mask-voje RRT.

15. 1985 m. sausio septintą kartą 3 asmenų delegacija lan-kėsi Maskvoje RRT.

16. 1985 m. gegužės mėn. 8 kartą 4 asmenų delegacija lankėsi Maskvoje.

17. 1985 m. gegužės mėn. ka-ro veteranai ir dalyviai pasiun-tė pareiškimus GORBAČIO-VUI ir Religijų reikalų tary-bai.

18. 1985 m. Klaipėdos tikin-tieji pasiuntė M. GORBAČIO-VUI pareiškimą su 1135 para-šais.

19. 1986 m. pasiūsti pareiš-kimai TSRS Ministrų tarybos pirmininkui ir Religijų rei-kalų tarybai su 10.501 parašu. 20. 1986 m. devintą kartą ti-kinčiųjų delegacija lankėsi Maskvoje RRT.

Kelinti metai siūloma re-konstruoti ir keliais šimtais metrų padidinti dabartinę bažnytelę. Su tokiu pasiūly-mu mes nesutinkame, nes galime likti be jokios bažnyčios. Tokios rekonstrukcijos tęsiasi labai ilgai: Dramos teatras Klaipėdoje rekonstruoja jau šešti metai, Mokytojų namus — apie 10 metų ir t.t. Dar kar-tą kartojame: rekonstruoti bažnytelės neįsime. Atplau-kę žmonės iš visų kontinentų, matydami mūsų padėtį ir mums padarytą skriaudą, ste-bisi tokiu valdžios elgesiu.

Lietuvos krikštą 600 metų jubiliejaus proga prašome atitaisyti mums padarytą skriaudą — grąžinti mūsų pa-sistatytą bažnyčią arba tokią pat pastatyti. Prašysime ir rašysime, kol mums padarytoji skriauda bus atitaisyta. Tai daryti mus verčia gyvenimo sąlygos.

Klaipėda, 1986 m.

Po pareiškimu pasirašė: Vilniaus arkivyskupijoje — 507 tikinčiųjų, Kauno arki-vyskupijoje — 2313 tikinčių-jų, Panevėžio vyskupijoje — 6600 tikinčiųjų, Telsių vys-kupijoje — 1259 tikinčiųjų, Kaišiadorių vyskupijoje — 2242 tikinčiųjų, Vilkaviškio vyskupijoje — 7706 tikinčiųjų.

Branginkime vertingiausią auką TAUTOS FONDUI!

- Skirti auką su mūsų vardais įeina lietuvių tautos istorijon.
- VLiko leidžiami ELTOS biuletiniai su mūsų vardais liks ilgiems amžiams kaip kovojančios tautos veidrodžiai.
- ELTOJE ir kitoje spaudoje paskelbti ir surinkti mūsų vardai liks kovos liudininkais už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.
- Statykime Lietuvos nepriklausomybės paminklą, remdami VLiko veiklą ir nepamiršdami įrašyti nors ir nedidelės sumos testamentuose.

Palikimus ir kitas aukas siųskite:

Tautos fondas, 310 Rathburn Rd., Islington, Ont. M9B 2L8.

Lietuvos sostinėje Vilniuje užsienio turistams skirtas viešbutis vardu "Lietuva". Prie lietuviško įrašo pridėtas ir rusiškas "gostinica", primenantis sovietinę Lietuvos okupaciją

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MEDŽIOKLĖS LAIMIKIAI

Medžiotojų ir žvejų draugijos nariai 1986 m. Lietuvos miškuose sumedžiojo 2.147 briedžius, 1.836 tauriuosius elnius, 12.313 šernų, 1.920 aūdines, 2.214 lapių, 1.920 mangutų (ūsurinių šunų), 646 kiaunes. Medžiotojai taipgi pagavo apie 1.900 bebrų, nušovė porą tūkstančių neseniai pradėtą auginti ir į medžioklės plotus paleistų auksaspalvių fazanų. 1985 m. Lietuvoje buvo nušauti 144 vilkai, o 1986 m. — 135. Sustiprintą vilkų medžiojimą skatina jų auganti žala naminiams gyvuliams. Rajonų gamtos inspekcijos duomenimis, 1986 m. vilkai paprovė 507 avis, 81 vėšį ir telyčią, vieną ožką ir dvi žašis. 1986 m. buvo nušauti 135 vilkai — 72 patinai ir 63 patelės. Į šį skaičių nebuvo įtraukta 18 jauniklių, atvestų 1986 m. pavasarį ir sumedžiotų iki rugsėjo 1 d. Vilkams naikinti buvo surengtos 264 medžioklės, kuriose dalyvavo 2.788 medžiotojai ir 914 varovų. Daugiausia vilkų sumedžiota: Švenčionių rajone — 14, Panevėžys — 12, Šakių, Šalčininkų ir Varėnos — po 9, Plungės ir Trakų rajonuose — po 5. Nė vieno vilko nenušauta aštuoniuose Lietuvos rajonuose. Jų nesuradę Kretingos ir Molėtų rajonų medžiotojai, o medžioklės nebuvo surengtos Anykščių, Šiaulių, Vilkaviškio, Kauno, Jonavos ir Ukmergės rajonuose.

KUR DINGSTA ŽVĖRIENA?

Lietuvos miškuose dabar užveista daug žvėrių, kasmet organizuojamos medžioklės. Rašoma apie gausius laimikius, tačiau medžiotojai nesidžiaugia žvėriena. Mat sumedžioti žvėrys pristatomi mėsos kombinatams. Medžiotojams lieka tik iltys ir ragai medžioklės trofėjų parodomams rengti. Medžiotojų ir žvejų draugijos respublikinės tarybos prezidiumo sekr. Regina Jokantaitė žvėrienos problemą plačiau paličia "Tiesos" balandžio 29 d. laidoje: "Per praėjusį medžioklės sezoną medžiotojai į mėsos kombinatus pristatė per 910 tonų briedienos, elnienos, stirnienos, šernienos. Nemaža dalis žvėrienos, kaip ir kasmet, išsiųsta į Šveicariją, Švediją, Italiją bei kitas užsienio šalis. Suprantama, ne veltui. Už eksportuotą medžioklių produkciją užsienis respublikai atsilieja laisvai konvertuojama valiuta..." Čia sekr. R. Jokantaitė norėjo pabrėžti, kad už žvėrieną gaunama užsienio pinigų, o už juos užsienyje galima "įsigyti įvairių mūsų liaudies ūkiui ir pramonei reikalingų prietaisų bei įrengimų". Liaudies ūkis apima visą Sovietų Sąjungą. Sekr. R. Jokantaitė nė žodžio neprisitarė, kad ji kalba tik apie Lietuvos ūkį ir pramonę. Tad pagrįstai susidaro įspūdis, kad Lietuva už savo žvėrieną kartais gali ir nieko negauti iš užsienio, kai tą duklę pasiima Sovietų Sąjunga.

GAJIMA TIK PARAGAUTI

Medžiotojus ir žvėrienos mėgėjus sekr. R. Jokantaitė ramina: "Ne visa žvėriena kraunama į šaldytuvus. Dalis patenka į visuomeninio maitinimo įmones

ir organizacijas. Žvėrienos patiekalais galima pasimėgauti Vilniaus 'Lokio' restorane. Čia šių valgių asortimentas gana platus. Vilniuje, Dzeržinskio gatvėje, atvėrė duris žvėrienos parduotuvė. Joje galima nusipirkti briedienos, elnienos, stirnienos, šernienos, taip pat rūkytos žvėrienos gaminių, fazanų, laukinių ančių. Sumanių šeiminių rankose žvėrienos kepsnys gali papuošti ne tik šventinį, bet ir kasdieninį bei dietinį stalą. Žvėriena garsėja savo vertingomis maistinėmis savybėmis, gerokai pranoksta naminių gyvulių mėsą. Dalis sumedžiotų žvėrių ir paukščių lieka medžiotojams. Jų stalui tenka daugiausia šernų, truputis stirnų, kiškiai ir laukiniai paukščiai. Taigi nors ne kasdien, bet vis dėlto turime galimybę pasigardijuoti žvėriena".

NEISTENGIA APSIGINTI

Didžiausią medelyną Lietuvoje, apimančią 124 hektarus, turi Rokiškio bandomojo ūkio susivienijimas. Medelyno vedėjas A. Sirvydis ir vyr. technikė J. Čepulienė balandžio 14 d. laidoje šaukia "Valstiečių laikraščio" redakcijos pagalbos. Medelyne auginami įvairių rūšių medeliai miestų, miestelių, gyvenviečių želdiniams. Didelės žalos medelynui padaro dažnai apsilankančios stirnos, briedžiai ir šernai. Pradžioje medelynas buvo aptvertas metaline pusantro metro aukščio tvora. Vėliau tvoros aukštis buvo padidintas iki dviejų metrų, viršuje pridėjus dviejų eilių spygliuotą vielą. Deja, į aptvarą išmoko įsiti briedžiai ir stirnos, įlįsti šernai ir kiškiai. Vienas kiškis per naktį apgraužia apie 200 trejų-ketverių metrų klevelių ir ąžuoliukų, stirna sužaloja apie 70 tujų, o briedis daug žalos padaro brangių skėtinių medžių — kedrinės pušies, pušies, kėnio žievės. Apskaičiuota, kad vieno kiškio ir vienos stirnos svečiavimasis žiemos mėnesiais medelynui kainuoja apie 16.000 rublių. Daigynuose pasėtas ąžuolo giles sunaikina šernai. Žiemą medelius ypač buvo pamėgusios stirnos, kurias sunku išprašyti iš medelyno. Pro atdarytus vartus jos nenori išeiti. Pabaidytos pribėga prie tvoros, metasi atgal arba bando perskoti, dažnai įstrigdamos tarp spygliuotų vielų ir susižalojamos. Išvartytos jos vėl grįžta medelynan po partos kitos. Sunku jas besugaudyti, kai aptvarų ilgis prašoka dešimtį kilometrų. Laiško autoriai A. Sirvydis ir J. Čepulienė klausia: "Ar ne per daug žvėrių įsiveisė mūsų miškuose?"

BOMBA KAPINĖSE

Kurtinantis sprogimas sudrebino Zarasus. Beveik šimtą kilometrų sveriančią bombą duobkasiai aptiko miesto pakraštyje esančiose kapinėse. Kastuvai netikėtai atsimušė į metalą. Kai pasirodė surūdiję radinio šonai, paaiškėjo, kad tai yra beveik pusšimtį metų kapinėse tyliai išgulęju II D. karo bomba. Išminuotojai bombą ištraukė iš duobės ir susprogdino Zarasų miesto žvyrinė.

V. Kst.

"Bingos" choras Floridos Miami mieste koncerto metu Lietuvių klube 1987 m. kovo 8 d., minint trejų metų sukaktį. Chorą įsteigė a.a. muzikas ZENONAS JONUŠAS. Dabar jam vadovauja muzikė D. LIAUGMINIENĖ (nuotraukoje jos nematyti). Choras lietuviškomis savo dainomis gaivina tautiečių dvasią

Hamilton, Ontario

A. a. ANTANUI GURGČDŽIUI iškeltavus į amžinybę, jo atminimui paaukojo Tautos fondai 20 dol. Ona-Vincenta Kudžmienė ir dukra, reikšdamos užuojautą žmonai Onai ir dukroms — Aldonai, Nijolei, jų šeimoms ir visiems giminiams.

Kitchener, Ontario

ALGIS MALINAUSKAS, po ilgai trukusios ligos, mirė Kitchener-Waterloo ligoninėje 1987 m. gegužės 6 d. Palaidotas Woodland kapinėse Kitchener, Ont. Buvo gimęs 1926 m. Kauno apskrityje. Po karo atvykęs į Kanadą, 21 metus dirbo Pamour aukso kasykloje. 1972 m. persikėlė į Oakville ir dirbo Becton Dickson Co. Velionis buvo nevedęs ir jokių giminių neturėjo Kanadoje. Laidotuvėmis rūpinosi Krstyna Kikel. A. V.

New York, N.Y.

A. a. PROF. ANTANO MACELOS minėjimą š. m. birželio 7, sekmadienį, 5 v.p.p., Kultūros židinyje Brooklyn rengia Lietuvių fronto bičiuliai Nijorko sambūrų. Minėjimas bus simpoziumo pobūdžio. Jame kalbės dr. Juozas Girmius, prof. Tomas Venclova, Danutė Norvilaitė. Pirmininkaus Antanas Sabaliaus. Lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti. R. A.

London, Ontario

"TAURAS" KOVOJO TORONTE. Po ilgesnės pertraukos Londono "Tauras" turėjo malonią progą balandžio 25 d. išmėginti savo jėgas prieš stipriąsias (o šį kartą dar ir labai sustiprintas!) Toronto ir Hamiltono krepšinio komandas. Nors abejaus rungtynes (prieš T. "Vyty" ir H. "Kovą") pralaimėjo, tačiau žaidėjai yra verti didelio pagyrimo, nes žaidė labai gerai ir prieš daug gausesnes ir ne tos pačios klasės komandas. "Tauras" yra B klasės, o žaidė prieš jungtines B ir A klasės komandas. A yra stipriausią žaidėjų klasę.

Tačiau pralaimėjimas nebuvo tragiškas. Pavyzdžiui, prieš Hamiltono "Kovą" jungtinę A ir B kl. komandą iš 11 žaidėjų mūsų komanda iš 6 žaidėjų pralaimėjo tik 13 taškų skirtumu, būtent, 91:104.

Per dvi rungtynes "Taurui" taškų iškovojo: J. Butkus 45, V. Navickas 27, P. Ščas (ne visą laiką žaidė) 27, D. Shaver 21, R. Dragūnevičius 20, V. Tranelis 8. V. Tranelis yra dar jaunas. Klubas tikisi, kad iš jo išaugs šaunus krepšininkas, nes jis yra aukšto ūgio, gerų norų, drausmingas ir nebijas sunkiau dirbti. Sveikiname Vyta kluban įsijungimo progą.

LSK "Tauras" yra dėkingas Kanados apygardos vadovui E. Stravinskui už šio turnyro suorganizavimą. "Tauro" vadovybė reiskia nuosirdžią padėką savo krepšininkams už reikalo supratimą ir kritišką momentu atėjimą jai į pagalbą, būtent, J. Butkui už padėjimą išspręsti gyvybinę problemą, V. Navickui už visokeriopą pagalbą, P. Ščiui, ne tik nugalėjusiam nepatogumus, bet ir daug rizikavusiam, D. Shaver'ui, dirbusiam naktinėje pamainoje, vos trejetą valandų miegojusiame ir su mažu pavėlavimu atvykusiam į turnyrą.

Būtų gera, jei kluban įsijungtų dar bent trejetas naujų žaidėjų. D.E.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronto

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lūbys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

St. Catharines, Ont.

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS 600 metų sukakties šventė susilaukė didelio pasisekimo. Ji įvyko 1987 m. gegužės 10 d. Tiek pamaldose 4 v.p.p., tiek iškilmingoje vakarieneje gausiai dalyvavo tautiečiai iš viso Niagaros pusiasalio, įskaitant ir amerikiečių pusę. Šventės atvyko vysk. P. Baltakis ir septyni kitų parapijų kunigai. Jiems įžengiant procesijoje į šventovę iškilmingam pamaldom, sugaudė vargonai ir visų dalyvių giedama giesmė "Linksmas diena mums nušvito". Seniai kukli mūsų šventovė bebuvo mačiusi tokias gražias iškilmes. Džiugu pasidarie visų dalyvių širdyse. Rūpestingas pasiruošimas šventei davė labai gražius vaisius.

Koncelebracines Mišias atnaušavo vysk. P. Baltakis ir še kunigai: A. Simanavičius, OFM, K. Butkus, OFM, prel. J. Tadarauškas, J. Staškus, E. Jurgutis, OFM, J. Liauba, OFM, Pr. Gaida. Įspūdingą, šventei pritaikytą pamokslą pasakė vysk. P. Baltakis, primindamas krikščionišką senovės Lietuvos tikėjimą, sunkiai priimtą, ir pabrėždamas reikalingą jį išlaikyti dabartinės tautos sutemoje, nes tai didelė moralinė tautos atrama. Liturginius skaitymus atliko D. Zubrickas ir S. Janušonis, aukas atnešė J. ir A. Zubrickai. Solo giedėjo V. A. Paulioniai.

Antroji iškilni dalis prasidėjo 6 v.v. netoliese esančioje ukrainiečių salėje. Gausiam dalyviams susėdus prie gražiai papuoštų apvalių stalų, prabilo mūsų misijos parapijos komiteto pirm. S. Janušonis. Šiltu žodžiu pasveikins susirinkusius, pakvietė J. Zubrickienę vadovauti tolimesnei programai, kuri prasidėjo menine daili.

Pirmiausia scenoje pasirodė solistės — M. Bizinkauskaitė ir Slava Žiemelytė, kurios padainavo dutes — Mendelsono ir Šumano. Fleitinkas T. Regina atliko Bacho "Sonata in B-minor". M. Bizinkauskaitė padainavo tris Kačinskio kūrinus, Dvorako "Dainą mėnuliui". Sol. S. Žiemelytė, palydama fleitos, padainavo Žilevičiaus, Šim-

kaus ir Stankūno kūrinių. Koncertas buvo baigtas duetu iš Puccini operos "Madame Butterfly", kurį atliko sol. M. Bizinkauskaitė ir sol. S. Žiemelytė. Atlikėjams meistriskai akompanavo muz. J. Govedas. Visi gėrėjosi menine dailimi, tik pasigėdė tokiai progai tinkamų religinių kūrinių.

Po vakarienės kun. Pr. Gaida, "TŽ" redaktoriaus, kalbėjo tema — "Krikščionybė — didžioji dovana žmogui ir tautai". Jis konkrečiai pavyzdžiais išryškino krikščionybės esmę, jos reikšmę žmogui ir tautai, ypač mūsų tautai. Kalbėtojas sugebėjo filosofinius teologinius dalykus perteikti visiems suprantamais žodžiais.

Pagaliau pagrindinis šventės rengėjas klebonas kun. K. Butkus, OFM, įdomiu būdu visiems nuširdžiai padėkojo, džiaugdamasis gausiu tautiečių dalyvavimu šioje reikšmingoje šventėje. Kor.

Delhi, Ontario

PADĖKA

Reiškiu nuosirdžią padėką visiems Delhi apylinkės tautiečiams už paramą lietuviškai mokyklai. Ačiū visiems, atvykusiems į Motinos dienos minėjimą, padovanojusiems laimikius loterijai. Ačiū tautinių šokių grupei "Atžalynas" iš Toronto ir kvartetui "Serenada" iš Toronto už tokią malonią programą. Ačiū KLM moterų draugijos Delhi skyriui už pagalbą per išitus metus. Dėkoju klebonui kun. L. Kemšui už leidimą naudotis parapijos sale. Ačiū Danutei Grajauskaitėi ir Laimai Lukavičiūtei už vaikų mokymų penktadieniais ir vakarinėmis iš Hamiltono, tėvams — už vaikų atvežimą penktadieniais į Delhi iš visos apylinkės, motinoms — už pagalbą man rankdarbiais ir užkandžiais. Labai dėkoju Kathy Stonkieniė už visus jos darbus administracijoje — be jos neturėtume šios mokyklos.

Baigdamą šias eilutes, noriu pasakyti, kad norėčiau vėl visus pamatyti parapijos salėje ateinančių rudėn.

Monika Obelienaitė-Leighfield,
R.R.1, Courtland, Ont. N0J 1E0

Mielus

BRUNĄ ir EMĄ MILAŠIUS,

jų 60 metų vedybinio gyvenimo

sukakties proga, nuoširdžiai sveikina ir linki

sulaukti deimantinių, o Brunui, ką tik įkopusiam

į 86-tuosius metus, — šimto metų!

D. Kochanka

R. ir T. Abi-Rashed

T. Kochanka

T. Kochanka

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santapus 4.75%
kasdienes palūkanas
už santapus 4.25%
term. indėlius 1 m. 7.75%
term. indėlius 3 m. 8.50%
reg. pensijų fondo 6%
90 dienų indėlius 6.50%
(minimum \$5.000)
Reg. pensijų 1 m. 7.75%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 9.50%
asmenines paskolas ... 11.25%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$20.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Aleksandras Janusevičiūtės-Sagienės amžiaus septyniadešimtmetis Klivlande atšvėstas balandžio 12 d. "Gintaro" valgykloje. Aleksandrą ir Liudą Sagius ten sutiko 80 kvietinių svečių. Rengėjų vardu sukaktuvininke sveikino žurnalistas Algis Rukšėnas, knygų autorius, buvęs "Grandinėlės" šokėjas. Visi šiandien žino, kad "Grandinėlė" iškilo ir platus pripažinimo susilaukė Liudo ir Aleksandro Sagių dėka. Tautinius šokus paruošė Liudas Sagys, o administraciniais reikalais rūpinasi Aleksandra Sagienė. Jiedu susitiko ir lietuvišką šeimą 1942 m. sukūrė, dirbdami mokytojais Švenčionių gimnazijoje. Pirmasis "Grandinėlės" koncertas Klivlande buvo surengtas 1953 m. vasario 15 d. Nuo to laiko beveik visą savo gyvenimą jie atidavė "Grandinėlei". Aleksandrą sveikino Klivlando burmistras atstovas Augustas Pustas, sukaktuvininkei įteikdamas "Klivlando miesto garbės burmistrės" pažymėjimą. "Grandinėlės" šokėjų vardu jai įteiktas lietuviškas kryžius su visų dalyvių pasirašytu sveikinimu. JAV LB Klivlando apylinkės vardu sveikino valdybos pirm. Vladas Cyvas.

A. a. Kristina Arsaitė-Grininė, buvusio Lietuvos prezidento Kazio Griniaus (1866-1950) našlė, gegužės 2 d. mirė Vašingtone, globojama sūnaus inž. Liuto Griniaus. Velionė, gimusi 1896 m. rugsėjo 29 d. Suvalkų Kalvarijoje, buvo medicinos sesuo, "Pieno lašo" gimdyvių ir kūdikių draugijos bei jos lopošelio reikalų vedėja. Reiškėsi kovoję su vėžiu, varpininkų eilėse, studentų globoje. Iš pokarinių V. Vokietijos stovyklų atvykus į JAV, su šeima gyveno Filadelfijoje, Čikagoje, Kalifornijoje, Vašingtone. Rūpinosi šeima, rėmė VLIKą. Velionės liudi sūnus Liūtas, marti Nijolė, vaikaičiai — Aras, Vyta, Nida ir du provaičiai. Šeima prašo asmenis, norinčius pagerbti velionės atminimą, siųsti aukas Tautos fondui, P.O. Box 21073, NY 11421, USA.

Tautiniams drabužiams ir šokiams skirtą vakaronę Čikagoje, Jaunimo centro kavinėje, balandžio 3 d. surengė ansamblio "Grandis" vadovybė. Gausius svečius pasveikino "Grandies" šokėjų motinų komiteto pirm. Birutė Jasaitienė, vadovavusi vakaronei. Apie tautinius lietuvių drabužius ir jų raidą Lietuvoje kalbėjo Lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyriaus pirm. Aldona Veselkienė. Tautinius žemaičių, aukštaičių, suvalkiečių, dzūkų, vilniečių ir mažlietuvių drabužių rodė jais apsižinę "Grandies" ansamblio nariai. Su lietuvių tautiniais šokiais bei jų raida susijindino ilgametė "Grandies" vadovė Irena Smieliauskienė, su šokių pavyzdžiais — "Grandies" šokėjai, akordeonu palydėti Audrius Polikaitis.

Australija

Australijos lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas balandžio 17-18 d.d. Lietuvių namuose Melbourne susilaukė 25 dalyvių iš Melbourne, Sydnėjaus, Adelaidės, Geelongo ir Hobarto. Niekas neatvyko iš Pertho ir Brisbanės. Suvažiavimas buvo kviečiami visi lietuvių jaunuliai susipažinti su sparčiai artėjančiu VI-ju pasaulio lietuvių jaunimo kongresu. Šia proga taipgi reikėjo išrinkti ir dešimtį Australijos lietuvių jaunimo atstovų, kuriems teks dalyvauti kongreso studijų dienose. Suvažiavimą įvadiniu žodžiu pradėjo Australijos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Andrius Vaitiekūnas, su studijų dienų programa supažindino Saulius Varnas. Įspūdingais iš koncertinės kelionės Š. Amerikoje dalijosi "Svajonių" trijulė. Suvažiavimo dalyviams buvo parodytas vaizdajuostės įrašytas "Svajonių" koncertas Detrote. "Svajonės" trijulė jiems taipgi padainavo jaunimo kongresui skirtą lietuvišką versiją valsa šokančios Matildos, kuriai panaudota Australijoje labai populiari daina "Waltzing Matilda". Dr. Antanas Stepanas skaitė paskaitą apie jaunimo vietą Lietuvių Bendruomenėje. Tada įvairias temas palietė ir diskutavo Australijos lietuvių kandidatai, norintys tapti oficialiais atstovais jaunimo kongrese. Atstovais buvo išrinkti ir nufotografuoti: Ričardas Červinas, Dana Baltutytė, Andrius Vaitiekūnas, dr. Rita Barkutė, dr. Saulius Varnas, Darius Kesminas, Marina Coxaitė, Jonas Mašanauškas, jn., Kristina Coxaitė, Linas Vaičiulevičius.

Britanija

Jau tradicija tapo Boltono lietuvių Velykų šventė antrąją dieną. Ir šiemet velykinę iškilmę balandžio 20 d. boltoniškiei pradėjo Šv. Patriko šventovėje, kur jiems lietuviškas Mišias atnaušavo kan. V. Kamaitis. Iš šventovės buvo pereita Ukrainiečių kluban, kur dalyvių laukė lietuvišku stiliumi šeiminių paruoštos velykinės vaišės. Lietuvių kapelionas kan. V. Kamaitis priminė, kad Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis bus paminėta rugpjūčio 22 d. Mančesteryje. Jis kvietė Boltono lietuvių dalyvauti iškilmingose Mišiose, kurias su kitais kunigais Šv. Čado šventovėje, koncelebruos vietinis katalikų vyskupas. Visiem lietuviškų Velykų šventės dalyviams padėkojo DBLS Boltono skyriaus pirm. H. Vaineikis.

"Europos lietuvis" praneša, kad vysk. Paulius Baltakis, OFM, negalės dalyvauti Europos lietuviškųjų studijų savaitėje, kuri šiemet rengiama Londone liepos 27 — rugpjūčio 1 d.d. Šiais sukaktuvinais Lietuvos krikščionybės metais jo laukia daug kitų įsipareigojimų katedrose, jaunimo stovyklose. Vysk. P. Baltakis, OFM, taipgi yra įsipareigojęs aplankyti Suvalkų trikampyje bei kitose Lenkijos vietovėse gyvenančius lietuvius.

Vokietija

Romuvos lietuvių moterų klubas savo narių metinį posūdį turėjo kovo 8 d. Veiklos apžvalgą padarė pirm. Vida Sabienė. Ji džiaugėsi 1986 m. gegužės 12 d. surengtu tradiciniu Motinos dienos minėjimu, kuriame paskaitė skaitė Meilė Mickienė, o motinoms skirtas dainas dainavo sol. Nelė Paltinienė. Gražiai praėjo dvi dienas trukusi ekskursija Bavarijoje. Bufetą centriniuose Vasario 16 minėjimuose paruošė moterų klubas, pelną skirdamas kultūriniam reikalams. Per pastarąsias dvi savaites Eugenijos Lucienės iniciatyva eglutė Weinheimo banko vitrinėje buvo papuošta lietuviškais šiaudinukais ir šalia jos pastatyta tautiniai drabužiai aprenpta lėlė. Paskutiniame susirinkime šešios narės, užsprendusios Toronto Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos leidžiamą žurnalą "Motėris". Romuvos lietuvių moterų klubas daug padeda jaunimui, ypač skautams Kaziuko mugei. Į susirinkimus kviečiami ir vyrai, nes jie savo gausiomis aukomis papildo Romuvos moterų klubo iždą. Naujoni valdybą išrinktos ir pareigos pasiskirstė: pirm. Eugenija Lucienė, vicepirm. Vida Sabienė, ižd. Jūratė Lemkienė ir sekr. Laima Verselienė; revizijos komisijon — Lucija Riterienė ir Elena Tesnau.

Baltiečių draugijos lietuvių-vokiečių skyrius pirmą kartą savo narių posėdį turėjo Hiutenfelde. Posėdis kun. A. Delpo centre susilaukė apie 40 dalyvių. Jame dalyvavo Baltiečių draugijos pirm. estas dr. Olfred Aule, du lietuvių-vokiečių skyriaus pirmininkai — prof. dr. Hermann-Josef Dahmen ir dr. Jonas Norkaitis. Prof. dr. H. J. Dahmen, 1942-44 m. būdamas Kaune, yra prisidėjęs prie lietuvių kultūros išlaikymo, padėjęs žymiesiems talentams. Susirinkimo dalyviams jis kalbėjo apie Lietuvą kaip europinę šalį, per 1387 m. krikštą atsiverusią Vakarams. Per carinę 1795-1915 m. okupaciją Rusijai nepavyko laimėti lietuvių tautos savo kultūrai. Lietuviai liko tarpininkais tarp Rytų ir Vakarų. Vilniaus pastatuose atspindi Vakarų architektūros stiliai. Lietuvių literatūros lopiū buvo tapęs Karaliaučius. Slaviškų pėdsakų Lietuvoje paliko carinė Rusija, paliks ir sovietinė okupacija. Lietuviai betgi yra atspari tauta, branginanti savo kalbą, kuri jiems padeda atsiptinti svetimoms įtakoms. Baltiečių draugijos pirm. dr. O. Aule pranešė, kad metinis visų narių suvažiavimas įvyks spalio 15-18 d.d. Lueneburge. Pagrindinė suvažiavimo tema — "Lietuvos istorija, ypač jos viduramžių laikotarpis". Bus aptarti ir Baltijos tautų ryšiai su krikščionyste. Lietuvai jos krikščionybės sukakties proga šiemet numatoma išleisti žymiai padidintą draugijos biuletenio numerį. Lietuvių-vokiečių skyriaus valdybos pirmininkais vėl perrinkti prof. dr. H. J. Dahmen ir dr. J. Norkaitis; nariais išrinkti: Alfredas Franzkeit-Prancikaitis, dr. Vilijus Lėnertas, Alina Grininė ir Viktoras Sutkus.

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION
KELIONĖS Į LIETUVĄ 1987

12 dienų lietuvių kalbos kursai jaunimui Lietuvoje nuo liepos 6-22 — kaina \$1979 kan.

*
Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:

Gegužės 8	Birželio 29	Rugsėjo 6
Gegužės 21	Liepos 9	Rugsėjo 3
Gegužės 28	Liepos 17	Rugsėjo 17
Birželio 8	Rugpjūčio 6	Spalio 26

Oro linijos — "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".
Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos, Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena
Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujamu laiku.

Kelionė į Romą — birželio 24 - liepos 2

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:
2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077
Telex 06-98676 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

Toronto "Gintaro" šokėja **LYDIJA STRIMAITYTĖ** "Kepurnės" šokyje per Mississauga tautybų savaitę "Karasaga" 1987 m. gegužės 7-9 d.d. Lietuvių paviljone, kuris buvo įrengtas Lietuvos kankinių parapijos salėje ir susilaukė gana daug lankytojų

Nuotr. St. Vaštoko

Kanados Lietuvių Bendruomenės žinios

Lietuviai, turį sunkumų dėl šeimų sujungimo ar giminės Lietuvoje negauna leidimo atvažiuoti į Kanadą jų aplankyti, prašomi siųsti tuo reikalu pilną informaciją KLB valdybai (1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8). Yra galimybių tuo reikalu padėti.

Kanados baltiečių federacijos suruoštamą simpoziumą, gegužės 1 ir 2 d.d. Toronte dalyvavo arti 200 asmenų, jų tarpe apie 20 lietuvių. Sovietų ir Rytų Europos klausimų žinovai nepaprastai įdomiai ir išsamiai kalbėjo tema "Kanados — Sovietų Sąjungos santykiai ir Pabaltijai klausimas". Tikimasi, kad ateityje tokie simpoziumai bus rengiami kasmet.

KLB valdyba 1987 m. gegužės 4 d. posėdyje priėmė Dariją Deksnytę eiti reikalų vedėjos pareigas. Naują vedėją turi septynerius metus patirties administraciniam darbe, yra ėjusi panašias pareigas Kanados simfoninių orkestrų draugijos raštinėje. Taip pat reikiama ir lietuviškoje veikloje kaip choro dirigentė.

Valdyba nutarė nustatyti sekančias raštinės darbo valandas: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 1 v.p.p. — 5 v.p.p. Visais KLB reikalais prašoma kreiptis arba telefonu (416) 533-3292, arba raštu: 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 (Prisikėlimo parapijos patalpos).

Sibirinių trėmimų minėjimas, rengiamas Kanados baltiečių federacijos, įvyks Toronte birželio 13, šeštadienį, pradedant pamaldomis St. Paul's šventovėje 7.30 v.v. Po to bus eitynės į Nathan Phillips aikštę, kur bus jaunimo organizuojamos budėtuos (vigilija).

Kanados parlamento sudarytas Žmogaus teisių komitetas gegužės mėnesio gale kelias per visą Kanadą. Jis kviečia įvairias organizacijas ir etnines bendruomenes pateikti informacijas apie žmogaus teisių pažeidimą už geležinės uždangos. Visuomeninių reikalų vicepirmininkė adv. Joana Kuraitė-Lasienė jau sutiko įteikti pranešimą KLB vardu.

Jungtinis Kanados, JAV, ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenių valdybų posėdis įvyks gegužės 30 d. Klivlande. Bus svarstomas jaunimo kongresas, Tautinių šokių šventė, KLB seimas ir kultūros kongresas.

KLB garbės teismas skelbia, kad 1987 m. balandžio 5 d. padarytas sekantis nutarimas: "Pagal Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės tarybos rinkiminės komisijos aktą, 1987 m. sausio mėn. 20 d. aklamacinio būdu išrinkta Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės taryba pripažinta teisėta".

Kanados federacinės valdžios daugiakultūrių reikalų ministras David Crombie Kanados pilietybės įstatymo 40 metų progą padovanuoja Lietuvių Bendruomenei 3-jų tomų naujai išleista Kanados enciklopedija. Taip pat gauta knyga iš VLIKO "Lithuania and the United States: The Establish-

ment of State Relations", kurios autorius yra dr. Konstantinas R. Jurgėla. Šis leidinys remiamas autorius 1953 m. daktarato disertacija. Jis išleistas 1985 m. su Tautos fondo parama. Norintys pasinaudoti abiem šiais leidiniais prašomi kreiptis į KLB reikalų vedėją.

KLB valdyba nuoširdžiai dėkoja Jonui Arštikaitei už darbo ir laiko auką, parūpinant KLB raštinę knygom lentynas.

Metropolinio Toronto biblioteka išleido vadovėlį, kuriame paminėta, kad pagrindinėje bibliotekoje įvairių kalbų skyriuje ir Runnymede bibliotekoje yra per 500 leidinių lietuvių kalba suaugusiems ir vaikams, o York bibliotekos pagrindiniame skyriuje — 50-150 leidinių.

Ontario vyriausybė yra paskelbusi sąrašą įvairių tarnybų, kurių tarnautojų kadencija baigiasi už šešių mėnesių.

Ontario daugiakultūrių reikalų ir pilietiško ministerija įsiekė bendruomenės veikloje pasireikusių ir patyrusių asmenų, kuriuos galėtų pakviesti į patariamąją tarybą. Pastarąją sudaryta iš 60 asmenų, pataria daugiakultūrių reikalų ministeriui ir Ontario premjerui įvairiais daugiakultūriais ir pilietiško reikalais.

Tai dvi geros progos lietuviams įsijungti į viešąją Kanados gyvenimą ir tuo būdu padėti kitiems lietuviams. Jei pažįstate tokių asmenų arba patys interesuojatės šiais reikalais, prašome kreiptis į KLB reikalų vedėją.

Kanados čekoslovakų 39-tame kongrese gegužės 16 d. Toronte lietuviams atstovavo ir kongreso dalyvius pasveikino KLB reikalų vedėja Darija Deksnytė, pasveikindama: pavergtų tautų bendruomenės Kanadoje turi dirbti kartu, kad prieš Kanados visuomenę ir valdžią galėtų kalbėti vienu stipriu balsu. Inf.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakaras

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prie Lietuvių namų)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos
kainos. Gaunami kontakto lėšiai
(contact lenses).

Legendinė siena

VALERIJONAS JAKAS

Pasaulis yra didelė knyga. Nekeliaujantieji skaito tik vieną tos knygos puslapį. (Šv. Augustinas).

Smalsumas kvaršino giliau galvojančių, o kartais nuotykų jieskotojų galvas, apie maždaug 2200 metų senumo bokštuotos didžiosios Kinijos sienos architektūrą. Sakoma, kad tai yra didžiausias projektas kada nors įvykdytas žmogaus rankomis. Buvusi Kinijos apsigynimo siena dėl savo originalumo yra priskiriama prie aštuonių pasaulio stebuklų ir yra įtraukta turistiniame sąraše.

Palengvėjo įvažiavimas

Prieš penkerius metus Kinija netikėtai pradėjo išdavinti grupines turistines vizas, o dabar jau galima gauti ir individualias. Tai palengvino turistams Kinijos ir jos sienos lankymą. Turistams yra prieinama restauruota sekcija apie 50 mylių nuo Pekingo, šiaurės vakaruose Badaling vietovėje. Ta pati sekcija, kuri buvo rodoma JAV televizijoje buv. prezidentui Nixonui lankant Kiniją. Rodos, dabar jau atidaryta ir kita sekcija turistams. Kilus turistų susidomėjimui tuo istoriniu paminklu, Kinijos valdžia buvo priversta stabdyti sienos griuvimą. Tam reikalui sudaryta komisija priėjo išvadą, kad sieną reikia skubiai restauruoti.

Komisija kreipėsi per spaudą į skaitytojus su šūkiu: "Mylėk savo Kiniją — restauruok didžiąją sieną". Nežinia kaip kiniečiai bus dosnūs šiam projektui, bet pagaliau buvo susiprasta, nes sienos atstatymas yra svarbus ne vien dėl turistinių pajamų, bet ir dėl ateinančių kartų.

Sienos istorija

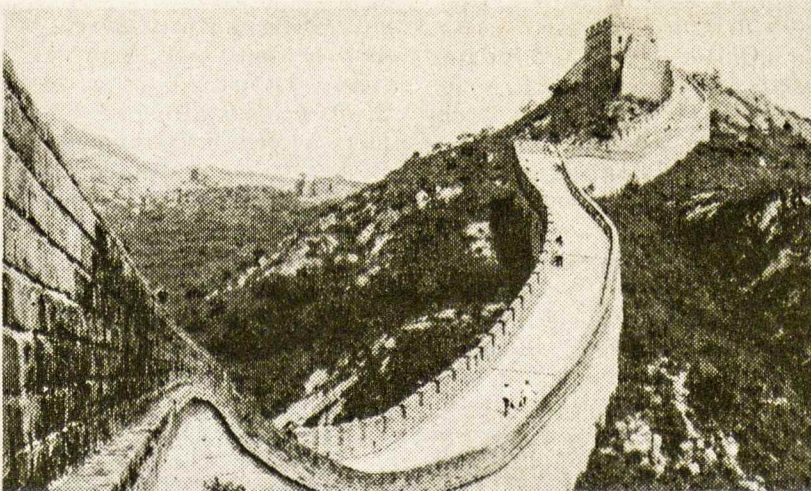
Pagal plačiai kartojamą istorinę versiją, sienos užuomazga prasidėjo III š. prieš Kristų. Tuo laiku Kinija susidarė iš kelių mažesnių valstybių. Tos valstybės statė tarpusavyje apsigynimo sienas. Vėliau Chin dinastija sugebėjo sujungti visą Kiniją ir išplėsti iki Jangtės upės. Buvusios sienos buvo pajungtos bendrai sienai ir statomos naujos sekcijos, naudojantis karo belais-

viais. Tokiu būdu, pagal "Encyclopaedia Britannica", susidarė apie 1500 mylių ilgumo siena, prasidėjusi nuo Geltonosios jūros Chihli įlankos, nuvinčiuodama Kinijos šiaurę, užsibaigdama prie centrinės Azijos vartų. Tai buvo sujungtos Kinijos izoliacijos simbolis ir apsigynimas nuo barbariškų klajoklių, gyvenusių dabartinės Mongolijos ir Mandžūrijos ribose. Ir taip sienos sekcijos buvo pristatomos ir keičiamos iki XV-XVI š.

Pasivaikščiojimas sienos grindiniu

Pagaliau, priejus prie pačios sienos, kuri buvo statyta iš akmenų, rytinę dalį papuošiant plytomis, susidaro įspūdis, kad siena gali būti 20-30 pėdų aukščio, 15-20 pėdų storio, kas 600 pėdų sujungta stebėjimo bokštais. Galima į sieną pažvelgti ne tik iš apačios ar šono, bet ir palypėjus laiptais vaikščioti pačiu grindiniu, kur kareiviai keisdavo sargybas. Kol kojos neša, galima tiesiai žygiuoti, bet kojos pavargus galima užsikabininti už turėklų ir lipti aukštyn ir aukštyn, kol pasiekiamas pats aukščiausias bokštas. O iš to bokšto matosi slėniai be medžių ir tolyn kaip gyvatė tarpekliais vingiuojanti siena. Grįžtant kelias lengvesnis, nors ir vėl reikia kovoti su vėju. O po to visko galima suvenyrų kioske nusipirkti sienos aplankymo diplomą ir medali. Kai kam tai pasipelnymas, o kitiems tik turizmo rutina.

Reikia stebėtis, kad patys kiniečiai nerodė didelio susidomėjimo savo istoriniu paminklu. Kiniečiams yra tai tik buvusios apsigynimo sienos griuvėsiai. Sunku žinoti net tikslų sienos ilgį. Todėl turistinėse brošiūrose ar vadovų pasakojimuose sienos ilgis net dvigubinamas. Galbūt dėl karų ir revoliucijų nebuvo galimybių sieną pilnai iširti, žemėlapiuose tiksliai nurodyti, o be to, siena dažnai buvo keičiama. Net kultūrinės revoliucijos metu per 10 metų siena buvo ardoma kareivių ir ūkininkų. Iš jos akmenų buvo statomi kareiviams barakai ar namai. Tai prisidėjo prie sienos sunykimo.

Dalis atnaujintos Kinijos sienos, kuri rodoma turistams

"Kriksčionybė Lietuvoje",

nuo priešmindauginių ligi šių laikų, kolektyvinis lietuvių autorių veikalas, redaguotas prof. dr. V. Vardžio, už kelių savaitžių jau išeina iš spaudos. Bus apie 670 psl., iliustruotas, kietais viršeliais. Dabar užsisakantiems 20 dol. (JAV) su persiuntimu. Iš spaudos išėjus — 25 dol. ir persiuntimo išlaidos. Užsakymus siųsti: Br. Polikaitis, 7218 S. Fairfield, Chicago, IL 60629, USA.

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. *Jūratė Statkutė de Rosales*, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE, \$15.00, JAV
2. *Motiejus Karaša*, GYVENIMO SŪKURIUOSE, \$15.00, JAV
3. *Jokūbas Dagys*, SCULPTURES (meno albumas), \$35.00, JAV
4. *J. Andrius*, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, \$6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

Viešėdami Cikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Toronto lietuvių vyrų dainos trijulė 1987 m. balandžio 25 d. koncertavo Klivlande. Nuotraukoje torontiškiečiai vyrai iš kairės: V. SAMULEVIČIUS, vadovas V. POVILONIS, V. SPUDULIS; tarp jų: R. APANAUVIČIŲ ir M. LENKAUSKIENĖ; antroje eilėje A. SUŠINSKAS, dr. M. LANIAUSKAS

Nuotr. V. Bacevičiaus

Mokytojo Smilingio nužudymas

Tai įvyko prieš 60 metų Žemaitijoje plėšikam slaučiant

V. DOMEIKA

Grigas Valančius (Žemaičių Didysis, II tomas, 379 psl.) sako, jog apylinkės vaikų, iškaitant ir Irvinskių šeimą, mokytoju — "daktatorium" buvo Jonas Smilingis. Nepriklausomybės metais sakyta Smilingis mokytoju Šiauliuose, kur vietinėje gimnazijoje dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. Rodos 1923 m. pavasarį, pasibaigus mokslo metams, Smilingis parvažiuojo atostogauti į savo tėviškę Plungės valsčiuje.

Tuo metu Telšiuose krikščionių srovių organizacijos rengė suvažiavimą ar konferenciją. Nutarė pasikviesti Smilingį. Iškviestas prie telefono Smilingis atsiliekančio, sakė, kad jo tėvas yra išvažiavęs į Telšius, todėl jam sunku palikti namus. Galų gale sutiko ir pažadėjo tuojau pat važiuoti. Pasiėmė vieninkius ratus, pasikinkė pilkos spalvos arklį ir apsilikęs pilkos spalvos lietpalčiu išvažiavo. Iš Plungės į Telšius yra apie 30 km. Lieplaukėje (10 km nuo Telšių) sutiko grįžtantį tėvą. Sustojė ir kalbėjosi su juo. Po to Smilingis sėdėjo ir ratus ir, skaitydamas knygą, važiuojo Telšių link. Nuo Lieplaukės abiejose vieškelio pusėse tęsiasi (apie 4 km) Si-raičių-Džiuginėnų miškai.

Kur nuvažiuo?

Iš Lieplaukės Smilingis važiuojo Telšių link, bet į Telšius neatvažiuojo. Buvo manoma, jog kelionėje atsitiko kokia nors nelaimė. Ateitininkų, pavasarininkų ir kitų organizacijų atstovai vyko iki pat Lieplaukės ir žvalgesi ir abi puses kelio, bet nepastebėjo jokio ženklo, kuris rodytų kur nukeliavo Smilingis.

Buvo pranešta policijai. Sekančią dieną policija, drauge su organizacijų atstovais, tikrino Lieplaukės vieškelio miškus, bet nei Smilingio, nei vežimo, nei arkliaus nerado. Jaudinosi telšiečiai — kur galėjo dingti Smilingis?

Trečios dienos rytą kelios moterys ėjo uogauti į tuos miškus. Rinkdamos uogas, išgirdo netoli esančio arkliaus žvangimą. Paėjusios ton kryptin, pamatė prie medžio priarištą arklį, vežimą ir netoli gulintį žmogaus lavoną. Išsigandusios nuyko tuojau pranešti policijai. Tuo metu aš buvau tarytojo A. Petkevičiaus laisvai samdomu raštininku. Tardytojas A. Petkevičius drauge su apskrities gydytoju Mikulskiu važiuojo įvykio vieton; kartu su jais važiuoju ir aš surašyti apžiūrėjimo akto.

Apie 1 km nuo vieškelio, vakarinėje pusėje, miške, prie storo medžio buvo priarištą pilkas arklis, iškinkytas iš vežimo, o netoli vežimo gulėjo vyriškio (Smilingio) lavonas tik su apatiniais marškiniais ir kelnėmis. Prie lavono gulėjo atversta knyga — Bizausko "Literatūros vadovėlis", kurią, matyt, Smilingis važiuodamas skaitė. Knyga buvo krauju apšlakstyta. Jokių pinigų ir dokumentų pas lavoną nerasta. Smilingis buvo nušautas vokiško tipo revolvėrio šūvais. Tuo metu Lietuvoje dar neveikė laboratorija, kuri nustatytų iš kokio revolvėrio buvo šauta.

Nuo tos dienos policija ir tardytojas pradėjo aiškinti, kas ir kokių tikslų nušovė Smilingį? Buvo nustatyta, jog Smilingis gyveno Šiauliuose; nei tenai, nei Plungėje, nei Telšiuose jokių "priešų" neturėjo. Todėl liko viena galimybė — nužudytas apilėšimo tikslu.

Telšiuose, į vakarus nuo buvusios gimnazijos (vadinasi "Sidabro namai"), iš Didžiosios gatvės prasideda maža gatvė "Žalioji". Tos gatvės dešinėje pusėje yra Visuomenės klubas, buvusio dir. Jagaudų namai, o dar toliau — dviejų aukštų mūrinis pašto namas. Priešais tą namą, kitą gatvės pusę, Plungės gyventojas L. Žudickas statėsi gražius gyvenamuosius namus. Kaip tik sakyta dieną Žudickas turėjo atvažiuoti į Telšius ir atvežti pinigų dar-

bininkams, taip pat už statybinių medžiagą. Iš tikrųjų Žudickas tą dieną, kiek vėliau negu Smilingis, išvažiavo iš Plungės; važiuojo tokiu pat vieninkiu vežimuku, pilku arkliau ir vilkėjo pilku lietpalčiu.

Važiuodamas iš Lieplaukės Si-raičių-Džiuginėnų miške girdėjo revolvėrio šūvus toje srityje, kur buvo nužudytas Smilingis. Visų buvo manoma, kad apilėšimas buvo ruoštas prieš Žudicką, o Smilingis buvo nekaltas "auka". Noras apilėšti Žudicką turėjo būti sugalvotas ir ruoštas Plungėje arba Telšiuose. Iš vedamo tyrimo nesulaukta jokių konkrečių duomenų.

Zdramienės apilėšimas

Keliaujant vieškelio iš Plungės Zarėnų link, už 12-13 kilometrų, prasideda Smilgių kaimas. Tame kaime gyveno didoko ūkio savininkė — našlė Zdramienė. Apylinkės žmonės kalbėjo, kad Zdramienė yra ne tik pasiturinti, bet ir turtinga moteris. Savo ūkio darbus jinau samdydavo du ar tris vaikus, o taip pat kelias mergas bei pusmergę. Jau po Smilingio nužudymo vieną pavakare į Zdramienės ūkį atvyko du vyrai, kuri vienas vilkėjo karinui mundurą, o antras buvo civiliai apsirengęs. Zdramienės klausiamas kairiškis sakėsi iš 5 pėst. pulko, dabar atostogaujantis, o civilis padarė savo vidaus pasą, išduotą Plungės valsčiuje — Amilingio Jono vardu; abu sakė, kad iš jų yra pavogti arkliai ir mane, kad tai padarė apylinkėje gyvenančių rusų kotonistai. Iš tikrųjų netoli Kontačių bei Žilbinų gyveno rusų kotonistai. Jie buvo žinomi kaip tinginiai, gyvenę iš vogimų. Zdramienė patikėjo tų vyrų aiškinimu ir leido jiems apsinauoti.

Apie 9 v. vakaro, valgant vakarienę, tie du vyrai išsitraukė vokiškų revolvėrius, pareikalavo visiem iškelti rankas, o kas nepaklausys, bus vietoj nušautas. Zdramienė ir visus vaikus bei mergas suvarė į vieną kambarį; vienas pasiliko juos saugoti, o antras išėjo laukan ir pradėjo "švilpti". Matyt, jog tai buvo tam tikras sutartas ženklas. Greit po to kieman įvažiuojo du vežimai. Tada prasidėjo "rabavojimas"; iš trobos bei sandėlių buvo imami maisto gaminiai, drabužiai bei kiti daiktai. Apie vidurnaktį, prisikrovę vežimus, atvykusieji "svečiai" išvažiavo. Prieš išvykdamai prigrasino Zdramienę į jos tarnus — neiti iš trobos, nes priešingu atveju visi skaudžiai nukentės.

Atvykus policijai, pirmiausia buvo stengiamasi išaiškinti, kas buvo tie atvykę vyrai? Iš rodomy fotografijų Zdramienė ir visi sam-

Patikrinus Plungės valsčiaus valdybos knygas, pasirodė, jog tas pasas buvo išduotas Jono Smilingio vardu. Tame pase raidė "S" pertainsta į raidę "A", todėl ir išėjo naujas žodis "Amilingis". Tas vidaus pasas Jono Smilingio nužudymo metu buvo paimtas iš jo.

Išvados

Iš tų duomenų tuometiniai policijos bei teismų pareigūnai priėjo išvadą, jog Smilingį nužudė Reikauskas, Martinkas arba kuris nors jų bendrininkas. Nepasisekė išaiškinti ir nustatyti, kas jiems suteikė žinias apie tai, jog Žudickas minėtą dieną turėjo vežti pinigų į Telšius. Dalis pagrobų iš Zdramienės daiktų buvo surasta palei Medingėnus ir Zarėnus.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKOS ŽIBURIAI" — atsiųskite dar jų neskaitytųjų adresu. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Asmeninės dovanos giminėms Lietuvoje

Galima paremti savo giminės, pasiunčiant jiems pageidaujamą ir naudingą dovaną. Siūlome šiuos praktiškus ir vertingus siuntinius, kurie yra siunčiami oro paštu ir pasiekia gavėjus per labai trumpą laiką.

Siuntinys 12 — 1987 m.

Vyriškas arba moteriškas bluzonas — striukė, išieginiai marškiniai, moderni bliuskute, vilnonė gėlėta arba nailoninė skarelė, vyriškas arba moteriškas nertinis. Siuntinio kaina, siunčiant oro paštu \$330

Siuntinys 14 — 1987 m.

Sportinis kostiumas, "Adidas" arba kitokios firmos; jei klientas pageidauja, gali būti vyriškas arba moteriškas, moteriški arba vyriški sportiniai labai geros rūšies batai, puiki bliuskute. Siuntinio kaina, siunčiant oro paštu \$250

Pasiunčiame ir pačių klientų sudarytus siuntinius arba sudarome tokius, kaip klientas nurodo. Siunčiame ir ilgo grojimo plokšteles. Persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu ir naudingiausiu paveldėtojų būdu.

Z. Juras,

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 01-460-2592

Toronto gintarietės šoka Blezdingėje. Tai buvo prieš keletą metų. Šis tautinis šokis nėra užmirštas ir dabar

Lietuvių šokio kelias į sceną

Ką rašo Kazys Poškaitis savo knygoje, išleistoje sovietų okupuotoje Lietuvoje?

ALGIRDAS GUSTAITIS

Tokiu pavadinimu rusų okupuotoje Lietuvoje, Vilniuje 1985 m. išleista mažo formato, iliustruota, 232 psl., knyga. Autorius — Kazys Poškaitis.

Pratarmėje rašoma, kad Zėnonas Slaviūnas ir Vytautas Jakelaitis 1954 m. išleistoje rusų kalba knygoje "Lietuvių liaudies šokiai" apžvelgia ta tema šaltinius nuo IX š., kuriuose minimi lietuvių šokiai, žaidimai. Juozas Lingys paskelbė keturias svarbias knygas apie "Sceninį lietuvių liaudies šokių", išspausdintas 1975, 1977, 1979 ir 1981 m.

Kai caro Rusijos okupuotoje Lietuvoje buvo uždrausta kultūrinė lietuvių veikla, tai XIX š. pabaigoje Peterburge gyvenę 30,000 lietuvių su tautiniais šokiais išėjo į sceną Peterburge (13 psl.). 1883 m. gegužės 19 d. "Naujoje lietuviškoje ceitunge" dr. J. Zauerveinas rašė apie senovės lietuvių tautinius šokius (12). XIX š. Suktinį vadino Bitute (15). 1937 m. Leningrade "Iskustvo" leidyklos išspausdintoje rusų k. knygoje "Choreografijos klasikai" apie garsų dainų baletmeisterį Augustą Burnovį (1807-1879) rašoma, kad jis šoko "Lietuvišką šokių", pakartojto avtaizdą iš Hanseno knygos "Danų teatro istorija".

Tautiniai lietuvių šokiai ryškiai atgaivinti Lietuvos nepriklausomybės metais (tokio išsivystymo knygoje nėra), išvardina eilę tuolaikinių tautinių šokių darbuotojų, pasirodymų. "1938 metais mokyklų šventėse buvo šokama irgi apie 30 šokių ir ratelių. 1940 m. Kauno mokyklų šventėje (birželio 5 d.) 2000 choristų tilpo sporto halėje, o šokėjams vietos buvo per maža, ir stadione jie šoko Šustą, Gvyatara, Mikitą ir Rugučius". Cituota (nurodo) iš "Lietuvos aid'o" 1940 m. birželio 6 d. (34).

Lietuviai gražiai pasirodavo užsienyje. 1935 m. šoko Anglijos Londone (dalyvavo 24 Europos valstybių šokėjai) sausakimšai pripildytoje Albert Hall salėje. Liepos 18 d. "Times" rašė: "Lietuviai turėjo patį gražiausią šokių, kuriuos vadina Blezdingė ir kuriame šokėjai šokdami sudaro trikampį". Ta proga Anglijos "Daily Herald" rašė, "kad Haid parke publika daugiausia simpatijų reiškusi... lietuviams šokėjams". Pateikia citatas iš "Lietuvos aid'o" 1935 m. liepos 19 d., ir "Mūsų krašto", 1935 m. 30 nr. 10 psl. (37).

Tada Sovietų Sąjungos "Izvestijos" liepos 20 d. rašė: "Savotiška gracija, didelių skoningumų ir melodingumu pasižymėjo savo dainose ir šokiuose Lietuva."

1938 m. liepos 3-6 d.d. lietuviai šokėjai dalyvavo Prahoje įvykusiame Čekoslovakijos "Sakalų" saskrydyje. Lietuviai atstovavo 8 poros ir 5 poros atsarginės. "Prahiečiams ypač patiko skrybėlės plastiškas nukėlimas nuo galvos, ir jie, pagal savo madą, nelaukdami šokio pabaigos, ėmė kelti ovacijas. Kepurinę pakeitė vyriškasis Mikita. Greitas šokinėjimas per lazdas judino visus iš vietų, ir daugelis, šaukdami "nazdar", į taktą trepsėjo". Iš "Jaunosios kartos" 1938 m.

29 nr. ir iš "Lietuvos aid'o" 1938 m. liepos 7 (39).

Hamburge lietuviai šoko 1938 m. birželio mėnesį, dalyvavo 17 šalių. Lietuvių grupę sudarė 20 žmonių, vadovavo M. Baronaitė. "Lyginant su kitų tautų šokiais, lietuvių šokiai buvo mažiausiai stiliizuoti, o Kepurinė iš visų išsiskyrė savitumu, nieko panašaus kiti neturėjo. Mikita nebuvo leistas šokti, nes panašų į jį Lazdų šokių turėjo tiroliečiai" (38).

I "Tarptautinį šokių archyvą" Paryžiuje 1937 m. pasiūsta lietuviškų lėlių, vaizduojančių aukštaičių, žemaičių, dūkų, suvalkiečių ir klaipėdiečių tautinę aprangą, kurią sukūrė M. Glemžaitė (44).

G. Vokietaitė "Trimitė" 1938 m. 5 nr., 109 psl., ragino kelti mūsų liaudies šokių meną, rinkti liaudies šokius (47).

Knygoje, priartėjus prie Antrojo pasaulinio karo laikotarpio, beveik išsiaiškas visas nutilima. Garbinti pradeda nuo, antrosios Sov. Sąjungos okupacijos, nėra nė žodžio apie bolševikų vykdytus lietuvių žudymus, kankinimus. Vietoje lietuviškų leidinių pradeda ramstyti "Tarybų Lietuvą", "Komjaunimo tiesa", "Komunistinio rytojaus" ir panašiais leidiniais. Apgailestauja, kad ankstesni veikėjai nepalikę atsiminimų, esama daug spragų.

Vieną spragą galėtų išlyginti pasinaudojęs Vilniaus ir Kauno spaudoje paskelbtomis žinutėmis apie tautinių lietuvių šokių ir dainų ansamblių — vienietų pasirodymus įvairiose Lietuvos vietovėse. Netgi tolokai už tuolaikinės Lietuvos, kaip Lydoje, Minske ir kitur. Tokias keliones atliko, lietuviškus šokius, dainas tada nuvežė Vilniaus priešgaissinės apsaugos ansamblis. Tautinius šokius ruošė Br. Jameikienė, Mikas Kemežys, Zėnonas Parulis. Vilniaus "Vaidilos" teatre suvaidino "Pabaigtuves". Minėto lietuviško vieneto išvykos garsintos plakatais, kurie buvo išskabinėjami būsimų pasirodymų vietovėse. Teatrinės premjeros proga išleista gausiai iliustruota programa. Apie tas keliones buvau paruošęs rankraštį-knygą, kuri liko Lietuvoje neišspausdinta. Turėjome daug foto nuotraukų. A. Poškaitis nutyli minėtas keliones ir pasirodymus Vilniuje.

Knygoje daug kartų mini J. Šveda, vadovavęs pajėgiam lietuvių tautiniam ansambliui. Pakviestas, dalyvavau vienoje jų kelionėje po plačias Vilnijos sritis. Apie tai rašiau tuolaikinėje spaudoje, palikau užrašų. Betgi K. Poškačio knygoje — tylą. Apie vieną kelionę į už tuometinės Lietuvos ribų esančią Vilnijos dalį rašiau Šiauliuose leistoje "Tėvynėje", redaguotoje Simo Miglino. Bet ir to K. Poškaitis nepaminėjo. Tokiais nutylėjimais atsiminimų stoka neužkamsoma...

Minėto laikotarpio rašytinių, fotografinių duomenų gėlų rasti įvairiose lietuvių spaudoje okupaciniais Vokiečių metais.

Knygoje K. Poškaitis rašo imtinai iki 1983 metų, bet nė žodelio neužsimena apie užsienio lietuvių tautinius šo-

kius, tautinius ansamblius. Toksai nutylėjimas yra melas.

Verčia garbinti okupantus?

K. Poškačio knygoje "Lietuvių šokio kelias į sceną" daug vietos skiriama bolševikiniam laikotarpyje šokių pasirodymų garsinimams. Juose daug tikrovės, kuri yra piktai sovietinė-bolševikinė. 1968 m. liepos 6-7 d.d. Vilniuje surengta IV-tji "Tarprespublikinė" studentų dainų šventė. Viena šventės dalis pavadinta "Baltijos jūra — taikos jūra" (112). Koks akilpėliškas melas, kai Baltijos pakrastyje gyvenančios estų, latvių, lietuvių tautos pavergtos Sov. Sąjungos! Atskira dalis paskirta pučiamųjų orkestrui, kur du gabalai yra bolševikiniai: vienas apie Leningą, kitas — apie sovietinius-komunistinius garsus, yra pavadintas Patriotine daina. Pabaigoje dalyvavusieji priversti aikštėje "išrašyti" garbinimo žodžius komunizmo kūrėjui.

Sovietiniuose raštuose mirga žodžiai "tarybinės respublikos". Jeigu jos būtų tikrai respublikos, tai Lietuva neišleistų komunistinės propagandos netgi tautinių šokių šventėse. Sovietinė agitacija neturėtų makalotis lietuvių tautinių šokių ar dainų šventėse. Tegul sau ruskiai šoka kazachų, Volgos "raštus" vienu vieniu. Pavergtieji okupantams nenori pareikšti pagarbos nei dainomis, nei muzika, nei raštu, nei nusilenkimais, nei šnipinėjimais. Sov. Sąjungos okupacijos metais rusai Lietuvoje nėra svečiai, o priešai. Bus kas kita, rusams pasitraukus iš Lietuvos.

Nuo 144 psl. knygoje rašoma apie žymesnius lietuvių tautinių šokių puoselėtojus. Minimi įvairių asmenų sugalvoti, parašyti tautiniai šokiai. Labai nepatinkami skamba šokių pavadinimai Kolūkio pirmininkas, Kolūkio laukeliai, Spaliukų ratukas, Spaliukų sodas. Tenai "spaliukai" yra lyg jaunieji komunistai. Arba "Pionierių stovykla", "Pionieriška popietė". Tai bolševikinė propaganda.

Kodėl tautinių lietuvių šokių puoselėtojai nesukūrė šokių, pavadintų Senovės lietuvių kova? Kodėl nėra apie senuosius prūsus? (Yra Aukštaičių kadrilis, Zanavykų aplinkinis). Nė vieno šokio apie Lietuvos karalius, kunigaikštis, didikus, vaidilas, vaidilutes. Ar tautiniais šokiais vedama "sovietinės lygybės" link?

Tos knygos autorius gal nematė filmo "Lietuva — Europos nugalėtoja", neskaitė tuo vardu leidinio, kur 26 psl. parašyta: "Tautiniams šokiams užsibaigus, pradėtos sporto varžybos, vykusios Kaune, Klaipėdoje ir kitur iki liepos 31 dienos (1938 m.)."

Kaip dabar okupuotoje Lietuvoje supranta tautinius šokius? Ar žiūrėdami į jų esmę, ar pasitenkinama choreografiniu judesių derinimu? Sulipdyti kiek galint daugiau keistesnių judesių ir tai vadinti tautiniais lietuvių šokiais? Tėnai pagarsinta, kad Juozas Lingys (miręs 1984 m. gruodžio 16 d.) yra sudaręs 151 naują šokių, J. Gudavičius 36, E. Morūnienė 66, K. Motuza 22, D.

(Nukeltą į 9-tą psl.)

EDITA NAZARAITE

DVI NUOJAUTOS

Diptikas

I. Šventės nujautimas

Aš žinau, kad ta diena
Bus grakšti,
Kaip laumžirgio skrydis,
Ir labai labai
Mėlyna,
Tarsi saulėje spindintys
Kregždutės sparnai.
Tą dieną būsimę lengvi,
Pamiršę skolą už tai, kad gyvi.
Laisvi būsimę lyg sukilėliai,
Balti Šventoje Dvasioje,
Per šviesą brisdami su vėliavom,
Žėgnodami žyrą pykčio rutulį.
Aš žinau, kad diena ta
Bus tauri kaip šaltis,
Kaip lygumų ramybė,
Kaip į sniegą atsitenkusi saulė
Kibirkščių ta diena.
Ir pasveikins duktė motiną,
Ir bus pasveikinta visos žemės
Motina,
Ir pasaulis bus pasveikintas
margas
Motinos iščiose —
Jiems dangūs nusilenks.

II. Praradimo nujautimas

Ta diena — sausa,
Kaip iš stepių
Pargrižęs vėjas.
Ta diena tartum aerouostas —
Bruzdanti, perkrauta,
Su kas minutę
Kylančiom ir besileidžiančiom
viltim,
Mintim, kelionėm ir sugrįžimais.
Ta diena panaši
Į žvilgantį lėktuvą,
Į aliuminį nukryžiuotąjį.
Plačiai išskęstom rankom
Ant akinančiai žydro
Begalybės kryžiaus,
Kur tarp baltų debesų

Netelpa joks šešėlis.
Aerouostas — diena:
Laukimas ant veidrodinių
grindų:
Aplink — išmėtyti
Tušti lagaminai; pasimėtę
šunys ir vaikai.
Dangui smilksta saulė,
Pavirtusi į geltoną
Neapykantos rožę, ak,
Tegu liepsnose prapuola
Išlakai gegužės mėnesio statula:
Viltys tesbekrenda,
Ir lėktuvai
Niekada nenusileidžia.

Kartus ir baltas sugrįžimas namo

Pareinu aš, Viešpatie,
Namo:
Rugiai kaip saulė plieskia,
Ir ašaros man byra
Nuo vaiksios šviesos.
Rugiuos balta staltiesė —
Pusryčių ženklas.
Du maži karsteliai
Mano vaikelių — abipus.
Rugiuos du angelėliai žaidžia:
Vieno kaktą — mėnuo sidabro,
Kito — sidabro žvaigždė.
Liūdniausiojo derliaus mergelė
Juodą duoną raiko,
Ušnių vainikas — ant galvos.
Išalkę angelukai
Duonytės siekia:
Kraujo pėdutėm nusėta
Pusryčių staltiesė.
Pareinu aš, Viešpatie,
Namo
Ir sustingstu
Prie stakto:
Išeiti vėl reikia,
Kad išmoktum kažkur
Kaip atleisti,
O atleidis — vėl sėti
Vaikus ir rugius.

"Tėve mūsų"

Lietuviški žodžiai vokiškame tekste

V. KAVALIŪNAS

Tuoju po II D. karo, kai Vokietijoje beveik nieko nebuvo, viename Hamburge antikvare užtikau vokiečių literatūros istoriją — Deutsche Literaturgeschichte.

Knyga didelio formato, gausiai iliustruota, turinti arti devynių šimtų puslapių, brangių ir puošnių viršelių. Tačiau šiuo atveju ne tai svarbu. O tai, kad ji pradeda kone nuo Adomo — nuo priešistorinių laikų (Vorgeschichte).

Yra joje ir ketvirtosios šimtmečio Tėve mūsų tekstas. Šiandien joks vokiečių nepajęstų jo suprasti — tiek jis skiriasi nuo moderniosios vokiečių kalbos. Štai pirmasis jo sakiny: "Atta unsar thu in himinam vėhnai namo thein" (Vater unser, Du im Himmel, geweiht werde Name Dein).

Šis Tėve mūsų maldos tekstas rodo, kad prieš šešioliką šimtmečių vokiečių kalba, kuri priklauso indoeuropiečių germanų kalbų šeimai, nuo lietuvių kalbos buvo mažiau nutolusi negu šiaurinė.

Čia testusios tiktai prie tų šio Tėve mūsų teksto žodžių, kurie panašūs į lietuviškuosius.

Atta — tėve. Gal, ateina mintis, šis žodis yra tos pačios kilmės, kaip ir mūsų tota, kuriu kai kuriose Lietuvos vietose vaikai vadina tėvą? Tarp kita ko šį žodį esu radęs ir viename V. Voltero romane.

thu — tu; vilja — valia; ana — ant (tarmėse vartojamas ir an); sinteinan — šiandieninės (kasdieninės duonos); aflet — atleisk; afletam — atleidžia-

m(e); skulans — skolas, kaltes (vokiečių kalbos Schuld — kaltė, skola); skulam — kaltininkam, skolininkam.

Yra pagrindo manyti, kad ir lietuvių Tėve mūsų maldos žodžiai kaltes, kaltininkam turi ir skolos žodžio prasmę. Ir lotyniškėji žodžiai debita, debitoribus greičiau reiškia skolas, skolininkam negu kaltes ir kaltininkam.

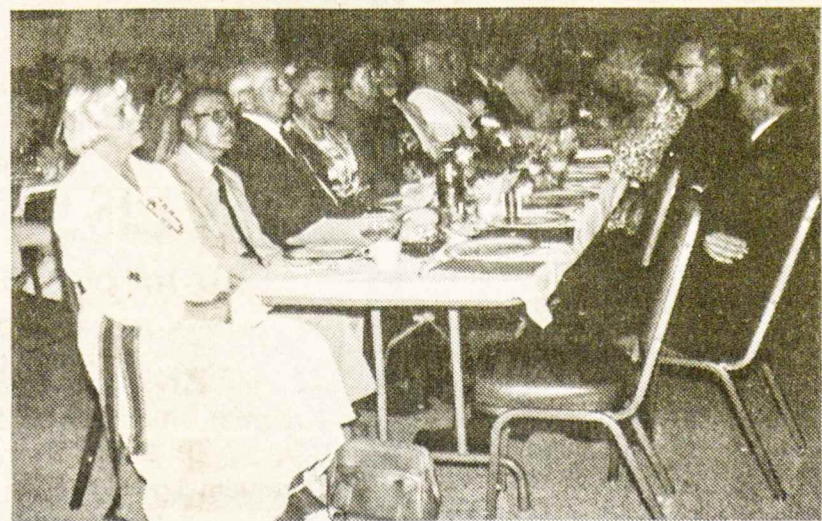
Tvėriau galėtų pasisakyti šios srities specialistai, būtent, ar Kristus šioje maldos mokė prašyti atleisti ir dovantoti kaltes, ar skolas. Būtų įdomu, jei ir mūsų kalbininkai kiek atidžiau sustotų prie nurodytų žodžių etimologijos bei istorinės jų evoliucijos.

Atsiūsta paminėti

Kun. Petras, NAKTIS. Kunigas saugomai pinklėse. Autografiniai pokalbiai. Iliustravo dail. Zita Sodeikienė. Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė 1986 m.

Constantine R. Jurgėla, Ph.D., LITHUANIA AND THE UNITED STATES: THE ESTABLISHMENT OF THE STATE RELATIONS. Published by Lithuanian Historical Society an affiliate of The Lithuanian Research and Studies Center. 56th St. and Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Published under a grant from the Lithuanian National Foundation, Inc. (Tautos fondas). 264 p.

ISĖIVILJOS LIETUVIŲ SPORTAS 1944-84. Redagavo Kęstutis Čerkešius, Pranas Mickevičius, Sigita Krauskas. Išleido Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga. Viršelis ir titulinis lapas — dail. Viktoro Simanavičiaus. Spausdino J. B. Danaitis — "Time Press Litho Ltd." Toronto 1986 m., 501 psl.

Naujojo romano "Beržas už lango" sutiktuose Floridos St. Petersburg, Lietuvių klube. Kairėje stalo pusėje: romano autorė Daila Mackallienė, dr. V. Majauskas. G. Paliulis, p. Majauskienė, p. Janušaitienė, dail. V. Vaitiekūnas; dešinėje: J. Sodaitis, kun. V. Zakaras, JFM

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prof. dr. Vytauto Vardžio redaguotas veikalas "Krikščionybė Lietuvoje", turintis beveik 700 puslapių, jau renkamas "Draugo" spaustuvių ir netrukus pasieks skaitytojus dar prieš pagrindinį Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimą Romoje birželio 28 d. Didelės apimties veikalas "Krikščionybė Lietuvoje" yra įjungtos dr. Z. Ivinskio, kun. prof. dr. P. Rabiškaus, SJ, prof. dr. V. Vardžio, kun. Pr. Garšvos, MIC, dr. K. Girniaus, dr. S. Girniaus, kun. R. Krauskos, A. Hermano, dr. R. Mažeikaitės ir dr. G. Slavėnienės studijos.

Stepono Minkaus radijo valandėlė, skirta Naujosios Anglijos lietuviams, 53-ėjuosius veiklos metus paminėjo kovo 22 d. Bostone surengtu koncertu. Programą atliko svečiai iš Niujorko — sol. Astra Butkutė, lyrinis sopranas, ir aktorius Vitalis Žukauskas. Sol. A. Butkutė yra dainavusi dabar veiklą sustabdžiusioje "Harmonijos" grupėje, o V. Žukauskas yra žinomas kaip vieno žmogaus teatras. Programą rimtu Nėlės Mazalaitės kūriniu pradėjo V. Žukauskas, primindamas koncerto dalyviams ilgametės šios radijo valandėlės veiklos a.a. Valentino Minkienės staigią mirtį š. m. vasario 19 d. Abiejų pradėta darba dabar tęsia vienas likęs Steponas Minkus. Aktorius V. Žukauskas palaipsniui perėjo prie jam įprastų humoristinių škiečių, plačiai paliesdamas keturių politinių partijų vadų kalbas. Savo pasirodymą jis užbaigė girtu žmogaus dainavimo imitacija. Dainomis išjungė sol. A. Butkutė. Jai akompanavo pianistė F. Covaless (Kovaliauskaitė).

Prof. inž. Jono Šimoliūno monografija yra parašęs Litanistikos instituto narys inž. dr. Jurgis Gimbutas, kuriam teko būti 1965 m. vasario 11 d. Racine, Wis., m. rusio prof. inž. J. Šimoliūno asistentu. Monografija, turėjanti apie 250 psl. ir 60 nuotraukų, skaitytojus supažindins su lietuviška velionies veikla Rygoje ir Suomijoje prieš I D. karą, jo darbu atsiuriančios Lietuvos susisiekimo ministerijoje, Vytauto D. universitete. Velionies rūpesčių Lietuvoje buvo pastatyti pirmieji gelžbetonio tiltai, atliktos Klaipėdos ir Šventosios uostų statybos. Velionis vadovavo statybos katedrai Vytauto D. universitete, dėstė statybos, sauskelnių, hidroelektrikos įrengimų, uostų, vandens kelių ir masvinių tiltų kuravimą, ruošdamas naują inžinierių kartą. Išvijoje prof. inž. J. Šimoliūnas 1948-60 m. vadovavo Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai. Monografiją išleis Lietuvos šaulių sąjunga tremtyje. Dvylikos JAV dolerių prenumeratas priima išd. J. Skeivys, 6601 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60629, USA. Čekiai turi būti rašomi: Lithuanian National Guard.

Lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko kovo 29 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose. Pagrindinį pranešimą padarė skyriaus valdybos pirm. Aldona Veselkienė. Dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių 1977 m. Kanadoje įsteigta Lietuvių tautodailės institutas, kurio centras yra Toronte, šiemet švenčia veiklos dešimtmetį. Sukakčiai bus skirta lietuvių tautodailės paroda birželio 27 — rugsėjo 19 d.d., rengiama Ganano miesto mieste, Ontario provincijoje, privačioje Petro Reginos galerijoje "Nemunas". Įsijungti suaktyvinę parodon kvečiami visi Lietuvių tautodailės instituto skyriai. Ganano miestas yra prie Šv. Lauryno upės Tūkstančio salų vietovės, kurią varisraus mėnesiais lanko gausūs turistai. Čikagos skyriaus audimo studija, persikėlus į Balzeko lietuvių kultūros muziejų, jau baigia įsikurti. Rudenį numatoma surengti audimo kursų ir tautodailės parodą naujoje muziejaus galerijoje. Naujonių lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyriaus tarybon išrinkti: Petras Aleksa, Regina Dapkienė, Elzė Lietuvinienė, Vida Rimienė, Ilona Rūdienė ir Aldona Veselkienė. Pastaroji pasitraukė iš valdybos, bet sutiko būti tarybos pirmininke. Naują skyriaus valdybą išpareigojo sudaryti ir jai vadovauti Vida Rimienė. Instituto skyriaus narių susirinkimą papildė Loretos Tamulytės-Venclauskienės pokalbis "Lietuvių liaudies kūryba ir šiuolaikinė muzika". Įdomų pranešimą jį užbaigė juostelėnį rašytu vilniečio kompoz. Broniaus Kutavičiaus "Džiūkos variacijos".

P. Zilberto šilko įmonė Kaune yra įsteigusi metinę literatūros premiją rašytojui už geriausią metų knygą. Įmonėje sudaryta vertintojų komisija 1986 m. premijai pasirinko Vytauto Petkevičiaus romaną "Paskutinis atgailos amžius". Premijos įteikime dalyvavo kauniečiai veikėjai, aktoriai, rašytojai, literatūros kritikai.

Estradinės dainos konkursas "Vilniaus bokštai" paskelbė šiemetinius savo laureatus, kuriais tapo: estradinis Vilniaus miesto orkestrų bei ansamblių susivienijimo sol. R. Čivilytė ir Vilniaus konservatorijos fakultetų Klaipėdoje estrados katedros dėstytojas S. Januška, neetatinis dainininkas vokaliname instrumentiniame filharmonijos ansamblyje "Studija". Šis ansamblis buvo pripažintas geriausiu ansamblių grupėje. Duetų grupėje laureatai tapo minskiečiai G. Galenda ir V. Kudrinas.

Įdomų gintaro bei jo dirbinių rinkinį vienam savo kambaryje turi sutelkęs šiaurietė Eleonora Prėskienienė, dirbanti docente pedagoginiame K. Preikšo institute. Tame trijų šimtų rodučių rinkinyje yra "Mažasis princas", stovintis ant skirtingų atspalvių žemės rutulio, trys eglutės, pingvinų šeima, mieganti peteliškė, karoliaus su 47-niom gintare išgristomis muselėm, didelės gintarinės žuvis, primenančios M. K. Čiurlionio "Jūros" dugną. Rinkinyje taipgi netrūksta laivų ir laivelų, pasakiškų ir žemiškų vėtrinių, gintarinių saulūčių, lietuviškų pasakių veikėjų. Įdomus ir pamario stiliaus namelis, pagamintas studentų, apklijuotas pačios E. Prėskienienės surinktu gintaru. Brangiausias jai yra buvusis studentų nupintas stilizuoto ramunės žiedo kilimėlis. Ant jo — kiekvieną charakterizuojantis gintaro gabalėlis.

Tradicinę Lietuvos liaudies teatrų skaitovų dieną ankstyvą pavasarį surengia Kauno miesto K. Poželos rajonas. Dvyliktoji skaitovų diena Kauno miesto švietimo darbuotojų rūmuose įsijungė gausus atliekų būrys iš Alytaus, Vilniaus, Plungės, Panevėžio, Šilutės ir Švenčionių teatrų. Jie kiekvieną pavasarį iš įvairių Lietuvos vietų Kaunan atvyksta ne varžytis konkurse, o bičiuliškai pabendrauti, pasidalinti kūrybine patirtimi. Siemietiniai renginiai buvo pasirinkti poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiai: "Gerųjų žodžių kryptimi praplėsk pasaulį, padaryk jį vienu gyvenimu gilesnį..."

Tarprespublikines nuotraukų parodas kas dveji metai rengia Lietuvos, Latvijos ir Estijos fotografai, pastaruoju metu svečiai išleisdami ir gudus. Siemietinei parodai "Gintaro kraštas-87" gauta daugiau kaip tūkstantis nuotraukų. Vertintojų komisija Taline parodai atrinko tik pusę ir paskyrė premijas: didysis parodos prizas teko kauniečiui R. Požerskui už nuotraukų seriją "Paskutinieji namai", parodos medaliai — kauniečiui R. Juškeiui už seriją "Disko" ir vilniečiui A. Budvyčiui už spalvotų nuotraukų rinkinį, diplomai — R. Zacharevičiui, A. Sutkui, R. Pakniui, V. Butyrinui bei kitiems fotografams. Prizai paskirti: G. Gabaliauskui — Estijos profsąjungų tarybos, V. Markevičiui — estų vaikų fotografijos, Estijos fotografui P. Tomui-Kalvei — Lietuvos fotomeno draugijos.

Vilniaus operos mezzosopranos Irenos Jasiūnaitės kūrybos vakaras įvyko Lietuvos meno darbuotojų rūmuose Vilniuje. Ji prieš 35 metus susilaukė aukščiausio įvertinimo Vilniaus konservatorio absolventų Ch. Gounodo "Fausto" spektaklyje už Zubelno vaidmenį. Vilniaus operoje sol. I. Jasiūnaitė sukūrė daugiau kaip pusšimtį mezzosopranos vaidmenų. Ji ypač pasižymėjo Martos vaidmeniu E. d'Alberto "Slėnyje" ir Carmen vaidmeniu to paties pavadinimo G. Bizet operoje. Čigonės Carmen vaidmenį sol. I. Jasiūnaitė teko atlikti daugiau kaip šimtą kartų Vilniaus operos teatre ir gastrolėse. Vakariui vadovavo dirigentas V. Vižonis, apie sol. I. Jasiūnaitės veiklą teatre ir koncertuose kalbėjo bendradarbiai, jos talento gerbėjai. Atrodė, tai buvo atsveikinimas su jos kūrybinio darbu Vilniaus operos ir baleto teatre, nes sol. I. Jasiūnaitė, gimusi 1925 m. spalio 25 d. Rokiškyje, jau yra pasiekusi dainininkės įprastą pensininkės amžių.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6 %	Asmeninės paskolas nuo 10 1/2 %
180-364 d. term. ind. 6 1/2 %	Sutarties paskolas nuo 10 1/2 %
1 metų term. indėlius 7 %	Nekiln. turto paskolas:
2 metų term. indėlius 7 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
3 metų term. indėlius 7 1/4 %	1 metų 9 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk. 8 %	2 metų 10 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 7 1/2 %	3 metų 10 1/2 %
RRSP ir RRIF (pensijos) 7 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 7 1/2 %	1, 2 ir 3 metų 9 1/4 %
Specialią taup. s-tą 6 1/4 %	
Taupomąją sąskaitą 6 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6 1/4 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 5 1/4 %	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Nelname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valais sąskaitas).

AKTYVAI virš 34 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kilniniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSINKAMAS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJS
SKAITYTVUVA (KOMPIUTERI)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291
Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Blūdžius

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PASIRINKITE SAU NAMĄ -
SU
* patyrusiu atstovu
* sąžiningu patarnavimu
* asmeniniu patarimu
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviestų (1 pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate
Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Hamiltono lietuvių ledo ritulio grupė "Kovas B" Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynėse Toronte 1987 m. gegužės 9 d. laimėjusi čempionatą. Iš kairės: Saulius Gureckas, Tony Valaitis, Erikas Sakalauskas, Algis Choromanskis, Robertas Dūdonis; antroje eilėje: Larry Durocher, Aidis Gureckas, Mike Jelinek, Robertas Rulys, Algis Jusys, Saulis Antanaitis

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rio liberalus, trečioje su 25% — B. Mulronio konservatorius. Laikraščiai savo puslapius papuošė Kanados parlamente plovantiems socialistams nusilenkimo E. Broadbento nuotrauka. Juk tai istorinis įvykis, nes lig šiol E. Broadbentas su savo socialistais buvo įsitvirtinęs antroje vietoje, o dabar iškopė pirmą. Sekančią dieną kitokius tyrimų duomenis paskelbė Gallup institutas, tiriamuosius apklaukę ir apklausinėjus namie. Už liberalus pasisakė 42%, už socialistus — 30%, už konservatorius — 26%. Tokie priešingi rezultatai dienraščio "The Toronto Sun" bendradarbi B. MacDonaldą viešosios nuomonės tyrimus paskatino pavadinti politinę ligą Kanadoje. Skaitytųjų dėmesį jis atkreipia į Gallup instituto rastus 32% neapsisprendusių rinkėjų, kurie sudaro beveik trečdalį būsimų balsuotojų, nusivylusių visomis partijomis. Rinkimų rezultatai priklausys nuo jų galutinio apsisprendimo. B. MacDonaldui atrodo, kad ir vėl pagrindinė kova rinkimuose vyks tarp liberalų ir konservatorių. Socialistai šiuo metu su 46% balsų pirmąją Kvebeką, bet jie yra paskutinėje vietoje Ontario provincijoje. Atrodo, jiems ir vėl teks tenkintis trečiąja vieta parlamente. E. Broadbentas švaistosi neįgyvendinamais pažadais. Jis pvz. kalba apie darbo parūpinimą visiems kanadiečiams, nepaaiškindamas iš kur bus gauta lėšų, kai valdžiai tenka kovoti su infliacija, deficitu atnešta \$200 milijonų peržengusia skola. Jos palūkanoms padengti metiniame Kanados biudžete jau reikia apie \$30 milijonų.

Valdinės pašto bendrovės direktorius D. Landeris pranešė, kad birželio mėnesį teisę pradėti streiką turės Kanados pašto laiškanėšiai. D. Landeris betgi užtikrino kanadiečius, kad paštas savo darbo neutrauks. Esą praėjo tie laikai, kai su unijomis bet kokia kaina būdavo siekiama taikos. Derybose su unijomis dabar kovojama už per didelių išlaidų sumažinimą deficitui pašalinti. Streiko atveju paštas visoje Kanadoje yra paruošęs asmenų pakeisti streikuojantiems tarnautojus. Pašto bendrovės direktoriaus D. Landerio pranešimą parlamente patvirtino už pašta atsisakings varotojų reikalų ministras H. Andre.

Japonų kilmės kanadiečių draugija, vadovaujama Art Mikio, vis dar veda derybas su Kanados vyriausybe dėl kompensacijos II D. karo metu internuotiems japonams. Iš Britų Kolumbijos tada buvo iškelta apie 20.000 japonų kilmės gyventojų į internuotųjų stovyklas kitose provincijose. Jie prarado visą savo turtą, kurio vertė matuojama \$400 milijonų. II D. karo metais buvo nuogastaujama, kad japonų kilmės kanadiečiai gali remti Japoniją ir pradėti sabotuoti veiksmus Ramiojo vandenyno pakrantėse. Vėliau paaiškėjo, kad Kanados japonai buvo ir liko ištikimi Kanadai. Šiuo metu dar yra gyvų apie 10.000 buvusių internuotųjų japonų, praradusių turėtą turtą. Japonų kilmės kanadiečių draugija nori, kad Kanados vyriausybė kiekvienam išmokėtų \$25.000 kompensaciją ir draugijos išduotų parūpintą \$50 milijonų. Paskutinis valdžios pasiūlymas siekė tik \$12 milijonų. Kanados vyriausybė taip-

gi atsisako pareikšti viešą apgailestavimą dėl II D. karo metais japonų kilmės kanadiečiams padarytos skriaudos.

Kanados parlamento pradedama svarstyti mirties bausmės grąžinimo klausimą. Šia tema vyksta ir viešos kanadiečių diskusijos. Mirties bausmės panaikinimą remia E. Greenspanas, laikomas žymiausiu kriminalinių bylų advokatu Kanadoje. Spaudoje dabar nuskambėjo pranešimas, kad jis iš milijonierių mi tapusio senelio prieglaudų savininko H. Buxbaumo, apkaltinto žmonos nužudymo suorganizavimu, už gynybą gavo milijoną dolerių. H. Buxbaumas 1985 m. pasirašė sutartį, įsipareigojamas E. Greenspanui mokėti po \$275 už kiekvieną pasirodijimo darbo valandą ir po \$2.750 už teisme praleistą dieną. Bendroji advokato E. Greenspano sąskaita pasiekė \$1.329.132, kurios \$165.000 suma tebėra nepadengta. Advokato E. Greenspano gynyba buvo nesėkminga — teismas H. Buxbaumą pripažino kaltu ir nuteisė kalėti iki gyvos galvos. H. Buxbaumas per savo advokatą J. Carthy dabar kreipėsi į aukščiausiąjį Ontario teismą, prašydamas peržiūrėti nenormaliai didelę advokato E. Greenspano sąskaitą, kuri buvusi pasiekta nepteisinau spaudimu kaltinamajam.

Vancouver, B.C.

TAUTOS FONDUI paaukojo: \$50 dol. — A. Staliošis; 40 dol. — C. Domenta, A. S. Kenstavičiai, A. Kontautas, A. K. Smilgiai; 30 dol. — A. Goranson, J. Sakalauskas; 20 dol. — J. Maciauskas, H. Tumaitis; 10 dol. — M. Artis, Ona Gulbienie, P. Dainius, E. Gumbelis, A. Negrasis, V. Skabeikis, P. Skučas, A. Smitienė, Vincas Vyčinas; 5 dol. — V. Mal, O. Maciauskienė, A. Miškinis, J. Venskis. Ačiū visiems aukotojams tėvyinės Lietuvos nepriklausomybės atstatymui. Ačiū A. Smilgiui už aukų surinkimą.

A. Patamsis, Tautos fondo atstovybės pirmininkas Kanadoje

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata nuo 1987 m. sausio 1 d. — \$22 doleriai, (naujam skaitytojui — \$18), remėjo prenumerata — \$25, garbės — \$30. Prenumerata JAV-se — amerikietiška doleriais.

SAULĖ, ŽAIDIMAI, ŠYPSENOS, GRYBAI, JAV LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS
VASAROS STOVYKLA
birželio 7-14 d.d.
Dainavos stovyklavietėje, Michigan, JAV
Kviečiamas visas Š. Amerikos jaunimas — 18-35 m. amžiaus
Pilna ir įvairi programa: paskaitos, užsiėmimai ir sportas, šokiai, laukai, žaidimai
Stovykla baigsis bendru
JAV LJS SUVAŽIAVIMU
1987 m. birželio 13, šeštadienį
ATVYKITE PABENDRAUTI, PASIMOKYTI, PASTOVYKLAUTI!
Kreiptis: JAV LJS vasaros stovyklos komitetas,
P. O. Box 1071, New York, NY 10276, USA
Čikagiečiai gali kreiptis:
JAV LJS KV, 5620 So. Claremont,
Chicago, IL 60636, USA. Tel. (312) 778-2200
NAUJI DRAUGAI, PASKAITOS, JUOKAI,

SPORTAS

LEDO RITULYS

Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynėse Toronte 1987 m. gegužės 9 d. rungėsi Hamiltono, Toronto, Detroito ir Čikagos lietuvių ledo ritulio grupės. Rungtynės laimėjo Hamiltono "Kovas B", įveikęs Čikagą 4:2. Rungtynės vyko Westwood arenoje. Štai rezultatai.
H "Kovas A" 10 — Detroitas 1
H "Kovas B" 7 — Čikaga 2
Torontas 10 — Detroitas 2
H "Kovas B" 7 — Torontas 2
Čikaga 4 — H "Kovas A" 3
Paguodos žaidime Hamiltono "Kovas A" nugalėjo Torontą 7:6. A.C.

Skautų veikla

- Gegužės 30 d. planuojama darbo iškyla į Romuvą. Numatyti darbai: visų pastatų išvalymas ir namelių pamatų atstatymas.
- Birželio 7 d. šaukiamas visuotinis Romuvos narių susirinkimas Toronto Lietuvių namų Gedinmino menėje 2 v.p.p. Bus pateiktas stovyklavietės remonto planas ir sprendžiama Romuvos ateitis. Kviečiami nariai, tėvai ir rėmėjai. Romuvos valdybos posėdis šaukiamas 1 v.p.p., prieš visuotinį susirinkimą. J.D.B.
- Gegužės 31 d. skautų-tų tėvų susirinkimas dėl susidėjusių aplinkybių neįvyks. Tuntininkai
- Toronto skautininkų ramovės seniūnė v.s. D. Keršienė seniūnės pareigas perdavė ps. V. Grybienei.
- Laužavedžių kursai įvyks stovyklos metu Romuvoje rugpjūčio 5-8 d.d., o stovykla — rugpjūčio 1-15 d.d. Registruoti pas draugininkus-kes. F. M.

Romuvos stovyklavietė

Š. m. kovo 15 d. įvyko metinis skautų stovyklavietės narių susirinkimas. Dalyvavo per 50 narių. Susirinkime buvo skirta daug laiko Romuvos turto klausimui. Didelė dauguma pasisakė, kad reikia Romuvą atremontuoti, sutvarkyti ir toliau ją išlaikyti. Ji yra viena gražiausių skautų stovyklavietė Š. Amerikoje. Prisiminus praeitį, galima taip išsireikšti: "Mūsų tėvai ir mūsų vadovai, mecenatai ir rėmėjai statė Romuvą visi ir suaugę, ir maži. O graži tu Romuva, mūsų Mažoji Lietuva!" Buvo renkamas Romuvos priežiūros komitetas. Senasis komitetas atsistatydino ir nekandidavo. Išrinkti tik 5 nariai, dauguma sesių, iš reikiamų 9. Išrinktas komitetas pasiūlė po 3 mėn. saukti kitą visuotinį Romuvos narių susirinkimą birželio 7, sekmadienį, 2 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose, III aukšte. Susirinkime mūsų stovyklavietės darbuotojai trys inžinieriai pasiūlė: 1. išsiaiškinti visus reikalus su sveikatos departamentu, 2. sutvarkyti septyni tanką, kad gerai funkcionuotų, 3. apžiūrėti ir sudaryti Romuvos darbų planą, numatyti išlaidas ir parengti biudžetą. Tie trys dalykai tų asmenų bus pateikti sekančiame susirinkime.

Mieli skautų jaunųjų šeimų tėvai, rėmėjai! Jūs gerai žinote, kad turint savą stovyklavietę neužtenka atvežti vaikus ir daugiau nesirodyti. Jei mes norim stovyklavietę turėti, ateikime talkon, skirdami kokį savaitgalį nuvažiuoti į gražią gamtą, atlikti kokį darbą, pakelti entuziazmą tiems keliems pasisėmėliams. Tapkime Romuvos nariais. O narys gali būti kiekvienas lietuvis-vė nuo 16 m., sumokęs \$5 metinio mokesčio. Dalyvausime ateinančiame Romuvos susirinkime birželio 7 d., 2 v.p.p., Lietuvių namuose. A.D.K.B.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 % už 90 dienų term. indėl.	6 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius	7 % už 1 m. term. indėlius	7 % už 2 m. term. indėlius	7 1/4 % už 3 m. term. indėlius	7 1/4 % už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai	7 1/2 % už pensijų planą (variable rate)	7 1/2 % už 1 m. term. pensijų planą	7 1/2 % už pensijų fondą — RRIF (variable rate)	6 1/4 % už specialią taup. s-tą	6 % už taupymo s-tas	5 1/4-6 1/4 % kasd. palūkanų sąskaita	5 1/4 % už čekių s-tas (dep.)
------------------------------	----------------------------------	----------------------------	----------------------------	--------------------------------	--	--	-------------------------------------	---	---------------------------------	----------------------	---------------------------------------	-------------------------------

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2 %	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų 9 1/2 %	2 metų 9 1/4 %	3 metų 10 % (fixed rate)	su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ar 3 metų 8 1/4 % (variable rate)	Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto.	Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.
--	--	----------------------	----------------------	--------------------------------	-----------------------	--	--	---

AKTYVAI virš 60 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių — mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas st. W. 1st fl.
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322
PRINCE EDWARD ir BLOOR — trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaugštis namas. Kaina — \$239,900.
BABY POINT — gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina — \$179,900.
HIGH PARK — trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina — \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS — trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina — \$289,900.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
624-6336 namų 897-0068
allan BROWN
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

Vaidotas (Vay) Jonynas
Telefonas (416) 864-2734
pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.
MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

"Gintaro" jaunimo vakaras

Gausiai susirinkusi publika Anapilio salėje gegužės 24, sekmadienį, 5.30 v.p.p., gėrėjo si gintariečių jaunimo šokiais ir dainomis. Koncertą pradėjo programos pranešėja Ina Lukoševičiūtė, paskelbdama ir koncerto temą "Pavasario linksmybės" bei paskaitydama atitinkamą ištrauką iš Donelaičio raštų.

Jai pasitraukus nuo mikrofono, scenoje ir salės viduryje pradėjo rodytis šokėjų grupės viena po kitos. Ir taip per visą koncertą – programa vyko sklandžiai be jokių didesnių sutrikimų. O programą atliko keturios šokėjų grupės ir viena dainos grupė. Prie jų jungėsi sol. Rimas Paulionis.

Programa pasižymėjo įvairumu ir spalvingumu. Kai kurie šokiai buvo nauji, Toronte dar nematyti, kaip pvz. Juodberėlis, Per girią. Gintariečiai visuomet pasižymi lengvu, dinamišku žingsniu bei žaismingumu. Tik jaunieji, kurie pradeda pirmuosius žingsnius, turės dar gerokai lavintis, kol pasieks vyresniųjų lygį.

Gražiai pasirodė ir mergaičių dainos vienetas, vadovaujamas Rūtos Stauskienės. Tai dar labai jaunas vienetas, pakeitęs vyresniųjų gretas, bet dar nepasiekęs jų lygio. Jis daro gana greitą pažangą ir netrukus galės tapti koncertiniu vienetu.

Sol. Rimas Paulionis sodriu balsu padainavo dvi dainas – "Aš senas jūrininkas" (arž. J. Govėdo) ir A. Bražinskio "Brančiausia žemė", akompanuojamas J. Govėdo.

Koncerto programa baigta tradicine "Subatėle", kurion įsijungė visos šokėjų grupės. Kai jos išsiriškio scenoje ir salės viduryje, spindėjo lietuviška apranga itisita jauni armija – arti 150 asmenų. Publika džiaugsmingai plojo, reikšdama savo pasigėrėjimą. O publika buvo gausi – apie 400. Gintariečių tėvų komiteto pirm. Rūta Žilinskienė visiems išreiškė padėką, o programos atlikėjus apdovanojo gėlėmis per numatytus asmenis.

Pirmiausia gėles gavo taut. šokių mokytojos: A. Bubulienė, R. Rusinavičienė, R. Yčienė ir vyriausi vadovai – R. ir J. Karasiejai. Pastariesiems publika plojo ir kėlė ovacijas.

Nebuvo užmiršti ir kiti – dainos grupės vadovė R. Stauskienė, sol. R. Paulionis, akompaniatorius J. Govėdas, įtarpinių tekstų paruošėja R. Lukoševičiūtė-Kurienė, muzikantai: J. Balaišis, A. Biskytė, C. Goudie, A. Kairys.

Salė koncertui buvo pačių gintariečių skoningai papuošta. Scenos viduryje matėsi didelio formato vaizdas – sodyba Lietuvoje, pieštas R. Rusinavičienės. Salės sone – "Gintaro" ženklas, apsuptas egliškių vainiku. Be to, sienas puošė lietuviškų raštų ornamentai, sukurti dail. S. Valiūnaitės-Sileikienės.

Visą programą filmavo kabelinės televizijos (Cable 10) darbuotojai. Jie kada nors "Gintaro" koncertą parodys savo žiūrovams. Lietuviškiems reikalams koncertą filmavo inž. Č. Jonys.

Gintariečiai visus koncerto dalyvius pavaišino kava ir skanėstais. Buvo ir vertingų laimikčių loterija, kurioje keltas dalyvių tapo laimingaisiais. DL

SKAITYTOJAI PASISAKO

PRAEITIS DABARTYJE

"TŽ" 1987 m. 19 nr. buvo išspausdintas A. Str. straipsnis "Liksite be terbos ir obuolių". Ten autoriaus parafrazuoti žodžiai "praieitį nutraukia ir nukabina senus varpus" yra paimti iš St. Santvaro eilėrašcio "Atgimimas", kuris buvo išspausdintas 1936 m. rinkinyje "Pakalnių debesys" ir nuo to laiko nie vienu žodžiu nebuvo pakeistas. Tad minėtų žodžių taikymas dabarčiai iškreipia poetinių eilučių prasmę. Skaitytojas

SENAS PAVEIKSLAS

"TŽ" 1987 m. vasario 10 d. nr. buvo atspausdintas paveikslas, kuriame atvaizduotas Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas, sutinkamas Ukrainos Kijeve 1321 m. Pažymėta, jog tas paveikslas buvo atspausdintas prancūzų žurnale "Famille chretienne" 1986 m. gruodžio numerio priede.

Turiu paaiškinti, jog 1910 m., minint 500 metų Žalgirio mūšio sukaktį carinės Rusijos žurnale "Ogoniok" buvo ta proga atspausdinti 5 istoriniai paveikslai. Jų viename atvaizduotas Žalgirio mūšis, vadovaujant Didžiajam Lietuvos kunigaikščiui Vytautui. Antrame paveiksle, Didysis kunigaikštis Vytautas prisiekia kerštą kryžiuočiams už sužaginimą.

Lietuviškos vestuvės Montrealyje. Iš kairės: jaunavedžiai DAIVA PIEČAITYTĖ ir RICHARDAS LAPAS iš Toronto; jaunų tėvai – HARIS ir GRAŽINA LAPAI, jaunosios – SILVIJA ir VINCAS PIEČAIČIAI. Nuotr. R. Piečaičio

sunaikinimą Kauno pilies. Jis paveiksle buvo matyti raitas kariuomenės priešakyje, iškėlęs aukštą dešinę ranką kardu, o kaire ranka – skydą. Trečias paveikslas buvo jau čia aukščiau minėtas, kur Didysis kunigaikštis Gediminas sutinkamas Ukrainos Kijeve 1321 m. Tą paveikslą gerai prisimenu. Kitų, rodos, dviejų atspausdintų jau neprisimenu.

Tų visų Lietuvos istorinių paveikslų autorius buvo nurodytas Jan Matejko. Tai gerai prisimenu. Ties paveikslai žurnale "Ogoniok" 1910 m. atspausdinti buvo didelio formato, tik du paveikslai tilpo viename žurnalo puslapyje.

A. Pračkas, Weiden, Opf. Bavaria

Boston, Mass.

GUSTAIČIO IR SANTVARO P A D Ė K A

LB Bostono sk. valdyba, kurios pirmininku šiuo metu yra inž. Brutenis Veitas, 1987 m. balandžio 11 d., 7 v.v., Lietuvos piliečių dr-jos III a. salėje surengė poezijos spektaklį, skirtą mudviečių darbui paminėti.

Eilėraščius atrinko, spektaklio statymu rūpinosi Mirga Girmiuviene ir Zita Krukonienė; programą atliko Mirga Girmiuviene, Antanas Kulbis (jis parengė St. Santvaro skaidrių montažą), Aidas Kupčinskas, Gita Kupčinskienė, Zita Krukonienė, Aleksandras Pakalniškis, jn., Gražina Sakalienė, Vytautas Sakalas (pastarieji du sudarė Ant. Gustaičio skaidrių montažą). Romanas Štežas rūpinosi spektaklio apšvietimu. "Sodautų" etnografinis ansamblis, vad. Gitos Kupčinskienės, spektaklį padabino liaudies dainomis, Gintaras Čepas originaliai pravedė sveikinimus raštu, Kazys Bačanskas uoliai prisidėjo prie kitų renginio darbų.

Inž. Br. Veitui ir jo vadovaujamai LB Bostono sk. valdybai nuoširdžiai dėkojame už poezijos spektaklio rengimą ir globą, programos sudarytojų ir vadovų, visom ir visiem programos atlikėjams reikiame atskirą ir nuoširdžią padėką už tikrai dailaus ir savaime spektaklio rengimą bei atlikimą.

Bostono ir jo apylinkių lietuviams, o taipgi ir tolimiesiems lietuviams tautiečiams broliškai dėkojame už tai, kad jie taip gausiai susirinko mūsų darbų paklausti ir mudviem parodė tiek daug savo širdžių šilumos.

Taupydami gyvenimo laiko likutį, ta pačia proga nuoširdžiausiai dėkojam visom tautiečiams ir tautiečiams, bičiulėm ir bičiuliam, kurie mus pasveikino raštais, laiškais telegramom, telefonogramom ir telefonu. Šarašas ilgokas, tad prašome mudviem atleisti, kad visų pavardžių negalime paminėti.

Atskira padėka "Dirvos" vyr. redaktoriui Vytautui Gedgaudui, kuris savaitraštyje skyrė daug vietos, visuomenei priminė mudviečių darbų ir gyvenimo sukaštis.

Dar kartą reikišdami padėką poezijos spektaklio rengėjams atlikėjams ir jo dalyviams, visiem jungiame gilią pagarbą.

Antanas Gustaitis
Stasys Santvaras

Bostonas,
1987. V.8

Jaunimo sąjunga stovyklauja – jaunųjų šventė!

Už kelių trumpų savaitių pradės atvykti lietuviškas jaunimas iš visų Amerikos kampų į Dainavos stovyklavietę. Jis atvyksta paatosogauti, pabendrauti, pasimokyti ir pradėti naują tradiciją – JAV lietuvių jaunimo sąjungos vasaros stovyklą. Jų laukia šventiška savaitė, pilna juokų, dainų, šokių, diskusijų...

Stovykla įvyks birželio 7-14 d.d. ir baigsis bendru JAV LJS suvažiavimu birželio 13-14 d.d. Kviečiami yra ne tik sąjungos nariai, bet ir visos Amerikos ir Kanados lietuvių jaunimas 18 ir 35 metų amžiaus. Jau dabar daug dalyvių yra atsiliepę iš įvairiausių vietovių. Be to, žada nemažai dalyvių atvykti stovyklai jau prasidėjus. Žodžiu – stovyklautojų bus daug, o jų entuziazmas didelis.

Stovyklos programa bus neįprastai turtinga. Čia bus visiems ko pasirinkti. Kasdien veiks įvairūs užsiėmimo būreliai, kuriuose stovyklautojai turės progos susidraugauti, parodyti savo talentus ir įsigyti naujų žinių. Numatytos būrelių temos yra lietuvių kalba, lietuviško maisto gamyba, gamta, "radijo valandėlė", įvairūs pokštai bei išdaigos.

Bus stipri muzikinė programa, kuriai vadovaus žinomas Nujorko muzikas Viktoras Ralys. Jis ne tik vadovaus stovyklos dainavimui, bet ir choro bei "operos" būreliams. Galimybių netrūksta – jei atvyks kitokių talentų, ir juos bus galima programon įjungti.

Programos centras tačiau yra jos stipri akademinė dalis. Kiekvieną dieną bus įvairių paskaitų lietuvių literatūros, istorijos, politikos ar kalbotyros klausimais. Bus puiki proga susipažinti su mūsų bendruomenės intelektualais ir veikėjais. Paskaitininkų tarpe bus profesoriai dr. Antanas Klimas ir dr. Rimvydas Šilbajoris, kurie pasidalins savo žinomis apie lietuvių kalbą ir literatūrą. Viktoras Nakas, Lietuvių informacijos centro veikėjas, papasakos apie kovą už žmogaus teises Lietuvoje ir Amerikos kongrese. JAV LJS krašto valdybos narys Dovydas Šaulys, kalbės apie pirmas savaites sovietų okupacijos Lietuvoje. Dr. Antanas Stankus, žymus JAV Lietuvių Bendruomenės veikėjas, kalbės apie dabartinę lietuvių istorijos falsifikaciją. JAV LJS krašto valdybos pirm. dr. Aras Žlioba praneš apie naujausius duomenis Černobilio nelaimėje ir jų reikšmę lietuviams.

Dalyviai turės progą birželio 11 d. susitikti su Sauliumi-Tomu Kondratu. Tai jaunas rašytojas, kuris visai neseniai pasitraukė į Vakarus iš Lietuvos. Jis papasakos mums apie savo gyvenimą ir kūrybą.

Aišku, kaip ir su užsiėmimo būreliais, šios paskaitos nebus prietos, visuomenei priminė mudviečių darbų ir gyvenimo sukaštis.

Jieškomas Kostas Milevičius, gimęs 1906 m. Zubrilų kaime, Papilės valsčiuje, Šiaulių apskrityje, atvažiavęs į Kanadą apie 1930 metus. Jis pats arba kiti prašomi pranešti Kazui Milevičiui, 1475 De Seve St., Montreal, P.Q. H4E 2A8.

Pajieškojimai

TF Toronto apylinkės atstovybė

valomos, bet jos duos kiekvienam dalyviui progą pagalvoti, padis-kutuoti ir šiek tiek naujo išmokyti.

Šalia paskaitų, bus laiko visiems kitiems stovykliniams malonumams. Kasdien bus progos paspirtuoti, paplaukioti ežere, pasigrožėti gamta ir lietuviška aplinka. Organizuojamos bus ir įvairios vakarinės programos. Bus laužų, išradingų žaidimų, vaidinimų ir talentų bei "Havajų" vakarų. O svarbiausia – kas vakarą – šokiai!

Stovykla baigsis JAV lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimu. Pirmą kartą Jaunimo sąjunga susitiks po praėjusių metų suvažiavimo Vašingtone. Kaip ir tada, čia bus gera proga naujiems nariams prisijungti prie JAV LJS veiklos. Bus diskutuojama apie atliktus darbus ir apie naujus planus šioms kongresiniams metams. Suvažiavimu dalyviai turėtų atvažiuoti į stovyklavietę vėliausiai penktadienio vakarą. Šeštadienio vakarą bus balius su orkestru.

Visi, kurie dar neapsisprendė, yra raginami atvykti į Dainavą ir dalyvauti šioje jaunimo šventėje. Stovyklos adresas: Camp Dainava, 15100 Austin Rd., Manchester, Michigan (netoli Detroito). Stovyklos kaina – \$160.00. Tai padengs visos savaitės maistą, programą ir nakvynę (prašome atsivežti miegamais!). Užsiregistruoti galima per stovyklos komitetą, P. O. Box 1071, New York, NY 10276 arba JAV LJS krašto valdybą, 5620 So. Claremont, Chicago, IL 60636. Tel. (312) 778-2200. Jie taip pat mielai paaiškins bet kuriuos tolimesnius klausimus.

Jaunimui jau seniai trūksta tokios spalvingos stovyklos. Paraginkite ir kitus savo vietovėse prisidėti prie Dainavos smagios lietuviškos nuotaikos ir linksmyų prisiminimų. Jei negalite praleisti visą savaitę, atvykite nors keliom dienom pabendrauti. Smagesnių dienų tikrai nerasite!

Arūnas E. Gudaitis

Aukojo Tautos fondui

J. Strazdo atminimui, Santa Monica, JAV \$100.00
J. Dauginio atminimui, B. Jackus 100.00
Z. Danilevičiaus testamentinis palikimas 1000.00
Plk. Antano Tvero atminimui (Čikagoje), A. Jankaitienė 35.00
P. Šernas 500.00
Dresher Ins. Brokers Ltd. 100.00
P. Krilavičius, Keswick, Ont. 100.00
J. Skilse, 100 High Park 100.00
Mažosios Lietuvos moterų būrelis 50.00
L. Gibinel 40.00
B. Čepauskienė 25.00
J. Rinkūnienė, Islington, Ont. 25.00
J. Varanavičius, Toronto, Ont. 20.00
A. Melvidas, Toronto, Ont. 10.00
Visiems aukotojams reiškiamė nuoširdžią padėką.

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato

Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,

Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500.

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

įstaigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato

Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200

Telefonai:

prie Windermere Ave.

įstaigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

namų 621-2136

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,

1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7

(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ

NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR

DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL

THE SIGN OF DISTINCTION

Tel. 535-2331

arba 537-2869

RE/MAX

west realty inc. realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus

namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE

BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniai — 10 v.r. — 2 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

Lietuvių šokio kelias į sceną

(Atkelta iš 7-to psl.)

Radvilavičienė 16, R. Tamutis 166, L. Vaičiūlienė 55. Ar tokiu būdu norima pakirsti pagrindą tautiniams lietuvių šokiais, juos paversti mišrainėmis, tariant — juo margiau, juo geriau?

Aš manau, kad tautiniai lietuvių šokiai turi savitus rėmus. Jie nėra vien laisva kūryba, lygintina su kompozitorių gaidomis. Ką apie tai mano tautiniai lietuvių šokių žinovai, gyvenantieji užsienyje?

Svetimi žodžiai

Okupuotoje Lietuvoje vis teberašoma "nacionalinis", pidedant šokis, paprotys, žmogus. Argi rusai vis dar reikalauja rašyti nacionalinis, neleidžia rašyti tautinis, tautinė?

Dabar sovietinėje lietuvių raštijoje knibždėti knibžda, mirgėte mirga svetimų žodžių, tarsi lietuvių kalboje tokių nebūtų. Svetimybėmis, kaip spygliams, nukaisti ir Kazio Poškaiečio knygos puslapiai.

Atsivertę 76 psl. pamatysite tokius žodžius: komponentai, nacionalinius, folklorinis, sfera, leksika, tendencija, nacionalinis, suniveliuoja individualybę, trenazo sistema, interpretacijos, arealų...

Knygos rodyklėje, prie knygos išleidimo metų, įrašomos raidės: K.V. Ką jos reiškia? Gal Kaunas, Vilnius? O jei spausdinta Klaipėdoje, Vilkauskioje, kitur? Ar sovietų okupuotoje Lietuvoje knygos leidžiamos spausdinti tikrai Kaune ir Vilniuje?

Nauji tautiniai drabužiai?

Prieš eilę metų spaudoje pradėjo rodytis keistai atro-dantieji tautiniai lietuvių drabužiai. Kodėl jie keičiami? Ar iki šiol lietuviai nepažino savo tautinių drabužių, ar sovietinis bolševizmas nori lietuvius kitaip aprengti? Kokių pagrandu tai daroma?

Kazio Poškaiečio knygos 96 psl. išspausdinta: "Pagal V.

Palaimos eskizus tautiniai kostiumai buvo išausti iš panašios i šilką, tik kiek storesnės medžiagos, ir ornamentas buvo spausdintas, o ne austas. Vaikai šoko apsirengę pionierių uniforma".

Toji žinutė keista keliais atžvilgiais. Visų pirma — tautiniai drabužiai padaryti pagal vieno žmogaus sudarytą brėžinį. Kaip žinome, Lietuvių tautiniai drabužiai (mergaitėms, moterims) būdavo paruošiami skirtingų audėjų be jokių nurodymų iš pašalinių asmenų, ir jie visi buvo mielai lietuviški, turintieji etnines savybes. Tautiniai lietuvių drabužiai nebuvo audžiami iš i šilką panašios medžiagos. Ir tautiniuose drabužiuose niekad nebuvo spausdinami ornamentai. Grynai bolševikiškas prievartavimas — jaunųjų šokėjų apvilkinimas pionierių uniformomis. Tai ne kas kita, kaip pajauka, pašaipa iš tautinių lietuvių drabužių. "Lietuviški" tarybinė enciklopedija IX t., 5 psl., apie pionierius rašo: "Po 1926. XII. 17 fašistinio perversmo pionierių kuopelės Lietuvoje daug kur iširo. 1928 m. kai kur (pav., Panevėžyje, Šiauliuose) jos ėmė veikti nelegaliai".

Tautiniai lietuvių drabužiai labai brangintini, gerbtini. Jų niekinimas neleistinas. Ar lietuvių jaunimo prievartavimu rūpinasi dabar pavergtose Lietuvoje gyvenantieji tautiečiai, tegalima spėlioti. Betgi užsienyje gyvenantieji lietuviai, ypač tautinių lietuvių drabužių žinovai, turėtų deramai pasisakyti, protestuoti prieš okupuotų lietuvių apvilkinėjimą pionieriškais ir kitokiais svetimais aprengalais. Tokie protestai turėtų būti paremiami atitinkamų organizacijų. Neužtenka pasisakyti vienu ar dviem rašiniais spaudoje.

1987 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

3. Birželio 25 — liepos 14
4. Rugpjūčio 17 — 28
5. Rugsėjo 2 — 16
6. Spalio 5 — 16

Grupės: gegužės 13, birželio 25 ir rugsėjo 2 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirksi automobilius arba ir kitus reikmenis. Sudaromi iškvietai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui.

Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus. Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

TORONTO

Anapilio žinios

— A. a. Vaclovas Paliūnas, 66 m. amžiaus, palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse gegužės 23 d.

— Susituokė Julija Paliulytė su Roy R. Harvie.

— Keston Canada institucija rengia maldos dieną už tikinčiųjų Bendriją anapus geležinės uždangos birželio 14. Dalyvauti sutiko jau 6000 įvairių šventovių visoje Kanadoje. Šiam užmojiui paremti parduvinėjami specialūs ženklai, vaizduojantys spygliuotas vietas.

— Priimamos aukos Lietuvių kultūros muziejaus statybai. Paaukoję \$1000 ar daugiau bus įrašyti garbės lentoje.

— Paukojo muziejui: \$1000 — J. P. Barakauskai; kapinėms: \$100 — M. Vaškevičienė; \$65 — E. Mardosienė; \$50 — P. Juodienė, E. Baltrušaitienė; Motinos Teresės labdarai: \$100 — M. Vaškevičienė; parapijai: \$200 — Br. Galinienė, \$100 — J. Liutkienė (a.a. dr. Klemenso Liutkaus atminimui), M. Vaškevičienė, V. J. Plečkaičiai; \$50 — V. Dumbliuskas, J. Juodis; "Share Life": \$60 — G. L. Kurpiai.

— Reguliarios pamaldos sekmadieniais Wasagoje prasidės po kapinių lankymo dienos.

— Mišios gegužės 31, sekmadienį, 9.30 v.r. — už Gudų šeimos mirusiųs, 11 v.r. — už a.a. Marijoną ir Jurgį Skaržinskus.

Lietuvių namų žinios

— LN reikia tarnautojų. Suinteresuoti prašomi kreiptis LN raštine arba skambinti tel. 532-3311 darbo metu. Studentai, besidomintys vasaros darbu, prašomi kreiptis į LN.

— Slaugos namų statybos reikaliai vyksta pagal numatytus planus. Miesto valdybos pareigūnai svarsto pateiktus planus bei prašytus pakeitimus. Vietovė ir kaimynų prietaravimus bei smulkesnes detales pateiksime jas gavę.

— Numatyti didesnio masto remontai "Lokyje" bus atlikti prieš vasaros pabaigą.

— Parlamentaro-ministerio Tony Ruprechtso pagerbime birželio 11 d. dalyvaus ir keturi LN valdybos nariai.

— LN ir "Atžalyno" gegužinė rengiama liepos 5, sekmadienį, Clairville Conservation Area prie 7 ir 50 greitkelių sankryžos. Parkas atidaromas 10 v.r. Autobusai išvažiuos nuo Toronto Lietuvių namų 12.30 v.p.p. Gegužinėje dalyvaus "Atžalyno" jaunimais ir jo svečiai. Programoje dalyvaus ir šokių grosmuz. V. Polvilonis. Veiks užkandžių ir vaisvandenių baras. Visi jauni ir seni kviečiami dalyvauti šioje LN vyrų būrelio ir "Atžalyno" rengiamoje gegužinėje.

Kęstutis Raudys, gyvai besireiškiantis lietuviškoje veikloje, buvo apdovanotas žymeniu Profesionalų darbuotojų draugijos už savanorišką darbuotę lietuvių visuomenei. Apdovanojimo rašte minimas jo vadovavimas "Vilniaus" paviljonui Toronto tautybų savaitėje, bendradarbiavimas "Tėviškės žiburiuose" nuotraukomis, jo suorganizuota lietuvių meno paroda 1985 m. Toronto miesto rotušėje Kanados lietuvių dienų proga. Žymens raštas sako: Kanados valstybėje yra viena, bet susideda iš daugelio kultūrų. K. Raudys vienas iš jų aktyviai pasitarnauja.

Prof. R. Vaštaka vėl išvyko Britanijon trim savaitėm. Ten valstybiniam archyve (Public Record Office) yra daug medžiagos apie Baltijos kraštus II D. karo metais.

"Gintaro" ansamblis, š. m. gegužės 17 d. dalyvavęs Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse Hartforde, JAV-se, susilaukė didelio rengėjų dėmesio. Jis ten buvo ne tik gražiai priimtas, bet ir pateko į iškilmių leidinį — jame buvo išspausdinta "Gintaro" nuotrauka, įdėtas gintariečių sąrašas ir ansamblio aprašymas anglų kalba.

"The Globe a. Mail" 1987. V. 20, paskelbė žinią iš Worcesterio, Mass., apie Elzbietą Dovydenienę (Elizabeth Dovydenas), kuri kreipėsi į teismą, reikalaudama iš protestantiškos grupės "The Bible Speaks" vadovo grąžinti jos auką 6.6 mil. dolerių. Tą sumą ji paaukojo 1983-1986 m., prašoma pastoriaus Carl Stevens ir sekretorės Kathy Hill. Paaiškęs, kad tos aukos buvo išgautos apgaulingu būdu, teismas įsakė minėtai grupei grąžinti gautus pinigų. Kaltinamasis pareiškė, kad dauguma gautų aukų buvo panaudota koplyčios statybai.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos tarybos susirinkime buvo pasiskirstyta pareigos. Pirmininku išrinktas V. Taseckas, vicepirm. B. Cepaitienė, sekr. I. Poškutė. Sekcijų pirmininkai: religinės sekcijos — A. Kuolas, visuomeninės — J. Vingelienė, jaunų šeimų — G. Petrauskienė, jaunimo — L. Kulavičienė, finansų — St. Prakapas, rinkliavų — A. Totoraitis, labdaros — dr. J. Čuplinskienė, stovyklavietės — K. Šapokinas.

— Ruošiasi tuoktis Lina Totoraitytė su Eric Taylor.

— Susituokė Eugenijus Kriškėnas su Diane Rosenthal; Tina Vosyliūtė su Grant King.

— Pakrikštija: Paulius-Vytautas, Jono ir Janet Kriščiūnų sūnus; Michele-Adolfin, Broniaus ir Patricia Stončių dukrelė; Samantha-Anne, Vyto ir Melindos Stončių dukrelė.

— Gegužės 21 d. palaidotas a.a. Ignas Slabšinskas, 85 m.

— Stovyklavietėje naujo pastato statybai reikalingi talkininkai; skambinti K. Šapokinui 239-7562 ar klebonijon.

— Seminaras "Augimas tikėjime" baigiasi šį trečiadienį po gegužinių pamaldų.

— Gegužinės pamaldos baigsis šią savaitę. Be to, bus meldžiamasi ir už persekiojamus kunigus bei kitus sąžinės kalinius Lietuvoje.

— Parapijai auکوjo: \$200 — V. P. Gudaiciai, \$100 — A. V. Lukai, O. Šarūnienė; vienuolynui: \$200 — Alf. Morkvėnas; novenai: \$100 — A. Kužmarskas, \$65 — E. Mardosienė; remontams: \$100 — St. Povilenskis; stovyklos statybai: \$100 — dr. S. E. Cepai; "Aušros" klubui: \$200 — L. Kirkilys, \$100 — dr. G. Skrinškas, E. Šlekys, Ant. Kairys, \$50 — J. Genys, V. Ignaitis.

— Mišios gegužės 31, sekmadienį, 8.30 v.r. — už persekiojamus kunigus Lietuvoje, 9.20 v.r. — už a.a. Praną Šutą, 10.15 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas (novena), už a.a. N. Porūtį, 11.30 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas, 7 v.v. specialia intencija.

Muzikinis veikalas — oratorija, sukurta poeto B. Brazdžio, bus atlikta jungtinio choro š. m. lapkričio 14 d. Torontе, Ryersono instituto teatro salėje Lietuvos krikščionybės minėjimo iškilmėje. Choro repeticijos vyksta pirmadieniais.

Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Jose dalyvauja choristai šių chorų: Prisikėlimo, "Aro", Lietuvos kankinių parapijos. Be to, atskirai savo vietovės repetuoja Londono "Pašvaistės" ir Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras.

Lietuvos krikščionybės sukakties komiteto Kanadoje prašymu, Kanados katalikų vyskupų konferencija yra sutikusi paskelbti pareiškimą, išreiškiantį Kanados katalikų solidarumą su persekiojamais Lietuvos tikinčiaisiais. Be to, minėtoji konferencija pavedė vyskupams savo iniciatyva rengti maldos dienas už persekiojamą Lietuvą. Kiek vyskupų tai padarys, nėra žinoma. Skelbti maldos dieną už Lietuvą atskiru laišku paskatino buvęs Kanados katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas Londono vyskupas J. M. Sherlock. Vyskupų konferencijos sekretorius kun. W. F. Ryan, SJ, laiške "TŽ" redakcijai pareiškė: "Jie (vyskupai) nesiuntė galį skelbti oficialią maldos dieną visoje Kanadoje už šią persekiojamą Bendriją, tačiau jie paskatino lietuvių įvairiose krašto srityse bei miestuose kreiptis į vietinius savo vyskopus ir prašyti tokios maldos dienos... Jeigu lietuvių imsis iniciatyvos vietinių mastu, rezultatai bus net geresni — bus daugiau maldų už jūsų kenciančių tėvynę". Taigi organizacinis lietuvių komitetas turėtų šia linkme parodyti daugiau iniciatyvų.

I Lietuvos krikščionybės iškilmės Romoje iš Toronto keliaus apie 200 asmenų, neškaitant Hamiltono ir kitų apylinkių. Iš Čikagos keliaus apie 250 asmenų. Atsivėlgiant į tai, kad iškilmės Romoje yra didelės istorinės reikšmės dalykas, iš didžiųjų lietuvių telkinių turėtų būti žymiai daugiau keleivių.

Daiva Piečaitytė-Lapienė savo priešvestuviniame mergvakaryje nepamiršo Lietuvos kankinių-kalinių, merdinių sovietų kalėjimuose: dalį savo kraičio, sudėto per jos mergvakarį Toronte, paskyrė jiems.

DAIKĖS PARODA

1987 metų gegužės 30-31 d.d.

ANAPILIO PARODŲ SALĖJE

ATIDARYMAS: gegužės 30, šeštadienį,

5 val. po pietų. Dail. J. Bakis

LANKYMAS SEKMADIENĮ — nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p.

Parodą suorganizavo kun. A. Kezio "Galerija".

Parodą globoja Anapilio moterų būrelis

AUSTĖ DAUGVILA
EIVA GAIŽUTIENĖ
IGNAS KAZ-JEPSEN
KEPALAS KRIŠTOLAITYTĖ
MARČIULIONIENĖ
MARČIULIONIS MARKS
MIKŠYS PALUBINSKIENĖ
PAUKŠTIENĖ
POSKA SODEIKIENĖ
STANKUNIENĖ
STRASEVIČIUS
SVABIENĖ
TAMOŠAITIS
TAMOŠAITIENĖ
URBAITYTĖ
VIRKAU YOUNG
Mirusieji:
CINKA KURASUKAS
MURINAS VIESULAS

Sibirinių trėmimų

MINĖJIMAS

rengiamas Kanados baltiečių federacijos,

įvyks 1987 m. birželio 13, šeštadienį, 7.30 valandą vakaro,

Toronto anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje

(227 Bloor St. E., prie Jarvis Street).

Bus ekumeninės pamaldos, dalyvaujant estų, latvių ir lietuvių dvasiškiams,

visuomenės atstovams, vėliavoms, po pamaldų — masinės eitynės

Bloor ir Bay gatvėmis į Nathan Phillips aikštę, kur baltiečių jaunimas

nešinas žvakėmis, atliks vienos valandos budėjimą.

Pamaldose iš lietuvių dalyvaus "Volungės" choras.

Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Kanados baltiečių federacija

Lietuvių informacijos centro Niujorke žiniomis, Lietuvos katalikai gegužės 23-31 paskelbė maldos savaitę už lietuvių sąžinės kalinius. Prie šio užmojo kviečiami prisidėti ir iš-eivijos lietuviai. Ta proga JAV katalikų vyskupų konferencijos sekretoriaus paskelbė pareiškimą, skatinantį savo žmones prisidėti prie maldos savaitės už lietuvių sąžinės kalinius. O tokių esama net 36.

Pavasarinis lietuvių kapinių lankymas — gegužės 31, sekmadienį, 3 v.p.p. Po Mišių bus šventinami nauji paminklai. Autobusai nuo Islingtono po-žeminio stoties veš maldininkus Anapilin — 9 v.r. ir 2.30 v.p.p. Pastarasis autobusas iš Anapilio išvažiuos 5.30 v.p.p.

Kapinių lankymo dieną bus galima pietauti ir vakarieniauti Anapilio slėje. Valgius paruoš kat. moterų dr. Jos skyrius. Meno parodoje, suorganizuotoje kun. A. Kezio, SJ, bus išstatyti 29-nių dailininkų kūrinių. Parodą rengia Anapilio moterų būrelis.

Sibirinių trėmimų metinės bus paminėtos birželio 13, šeštadienį, 7.30 v.v. ekumeninėmis pamaldomis anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje (227 Bloor St. E.) ir eitynėmis į rotušės aikštę, kur baltiečių jaunimas su žvakėmis rengia vienos valandos budėjimą. Tiki-masi, kad budėjime dalyvaus daug ir lietuvių jaunimo. Eku-meninėse pamaldose giedos "Volungės" choras. Šiame bendrame baltiečių renginyje kartais pasigendama stipresnio lietuvių dalyvavimo. Šiais metais lietuviai turėtų gausiau dalyvauti.

KLK kultūros draugijos "Žiburiai" metinis narių susirinkimas — birželio 11, ketvirtadienį, 7.30 v.v., "Tėviškės žiburių" patalpose Anapilyje. Valdya kviečia visus narius dalyvauti.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia š. m. birželio 26, penktadienį, išvyką į Cul-len's Garden rožių festivalį. Išvykstame nuo "Vilniaus" rūmų 10 v.r. autobusų. Kaina asmeniui \$9.00 už kelionę ir įėjimą į festivalį. Maisto bus galima nusipirkti vietos kافتerijoje. Prie šios išvykos gali prisidėti ir nepensinin-kai. Registruotis pas St. Der-viniene. tel. 767-5518 arba J. Gustainį tel. 769-1599.

Toronto lietuvių pensininkų namam
"Vilnius manor" reikalingas
raštinės tarnautojas-ja

dviem dienom savaitėje.

Kreiptis darbo dienom: A. Vaičiūnas
tel. 762-1777 Toronte.

A+A
VACLOVUI PALIŪNUI
mirus,

dukrai GRAŽINAI MOTIEJŪNIENEI, seseriai
LIUDAI MORKŪNIENEI, jų šeimoms ir giminėms
Lietuvoje reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą bei
kartu liūdime —

A. J. Asmenavičiai
L. Skripkutė

Mylimos žmonos a.a. Liudvi-kos Baršaitienės vienerių me-tų mirties prisiminimui Simas Baršaitis paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$50.

A. a. Onos Zaleskienės atmi-nimui, užjausdamos sūnų Zigmą su šeima, Fr. Klimienė ir A. Šešelgienė "Tėviškės žibu-riams" paaukojo \$30.

A. a. Igno Slabšinsko atmi-nimui Antanas Masiulis paau-kojo "Tėviškės žiburiams" \$15, Kostas ir Zina Beržanskai — \$20.

A. a. Vaclovo Paliūno atmi-nimui Liucija Skripkutė paau-kojo "Tėviškės žiburiams" \$25.

Pagerbdamas a.a. kunigą A. Stašį, Romas Bulovas paau-kojo "Tėviškės žiburiams" \$10.

Julė Aniol, gyvenanti Tor-ronte "TŽ" skaitytoja ir spau-dos rėmėja, paaukojo "Tėviš-kės žiburiams" \$50.

Mielos tetos a.a. Adelės An-driukaitienės atminimui paau-kojo "Tėviškės žiburiams" po \$20 — Elena ir Pranas Žu-liai, Neris ir Paul Nielsen.

Žurnalas "Motėris", išeinan-tis Toronte kas du mėnesiai, 1987 m. 2 (176) nr. išspausdino keletą straipsnių apie alkoholi-zmą. Jų autoriai — dr. N. An-kuvienė, kun. dr. F. Jucevičius, dr. O. Gustainienė. Žurnalą re-daguoja N. Kulpavičienė.

A. a. Antanas Rutkevičius mi-rė gegužės 25 d. Pašarvotas Tur-nerio-Porterio laidotuvių pa-muose. Laidotuvės — gegužės 28, ketvirtadienį, 10 v.r. iš Pri-sikėlimo šventovės. Maldos prie karsto — antradienį ir tre-čiadienį 8 v.v.

Juozas ir Janina Šarūnai, pagerbdami velionį a.a. Vac-lovą Paliūną, vietoj gėlių lai-dotuvėm, paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$30.

Mielą Juozą Gatavecką, su-laukusį 40-to gimtadienio, svei-kiname ir linkime ilgiausių me-tų. Vietoj dovanų ir puotos siunčiame auką "Tėviškes žiburiams". Artimi draugai

Daugiakultūrių reikalų mi-nisteris D. Crombie pareiškė Etnokultūrei Kanados tarybai Otavoje, kad šį rudenį bus pa-teiktas parlamentui įstatymo projektas, laiduojąs daugia-kultūrių programų tęstinumą.

Kanados valstybės sekreto-rius ir daugiakultūrių reikalų ministeris D. Crombie skiria fi-nansinę paramą įvairių tauty-bių veiklai. Pastaruoju metu jis paskyrė \$24,500 Kanados žydžių tarybai rengti dvime-tiniam suvažiavimui Vankuve-ryje. Numatoma, kad jame dalyvaus apie 200 atstovų iš Ka-nados ir 34 iš kitų valstybių.

• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams.

MONTREALQUE

Vestuvės. Gegužės 9 d. popie-tėje rinkosi didelis būrys mont-realiečių, torontiešių ir svečių iš JAV į Aušros Vartų šventovę. Ir nenustabu — viena iš veikelau-sių Montrealio lietuvių išlei-džiama į marčias kiton parapijon. Tai Daivos — Silvijos ir Vinco Piečaičių vienturtės dukros su-tuoktuvės su Ričardu — Gražinos ir Hario Lapų sūnumi iš Toronto. Gėlėmis ir tautinėmis juostomis išpuoštoje šventovėje apigais atliko AV parapijos klebonas kun. Juozas Aranauskas, Mišių skaity-mus — pirmieji pabroliai: Vilija Lukoševičiūtė ir John Anthony. Specialiai parinktas giesmės gie-doj "Pavasario" mergaitė cho-ras, kuriam vadovavo muz. Alek-sandras Stankevičius.

Vestuvinėms vaišėms svečiai rinkosi į Buffet Monte Carlo, St. Leonard, Que. Čia, po atsigaivi-nimo šaltais gėrimais ir užkan-dėliais, kvieslys (Linas Staške-vičius), pasipuošęs puikia skry-bėle ir su lietuviškomis juostomis bei varpeliais pagražinta laz-da, iš didelio pergamento perskai-tė oraciją apie būsimas vaišes ir pakvietė į savo vietas, nes vestuvinis pulkas jau prie durų. Vestu-vinį pulką sudarė (šalia jaunųjų): pamergės — V. Lukoševičiūtė, Marytė Adamonytė, Shirley Milak-nytė, Rita Lapaitė-Cary (jaunojo sesuo), Rūta Žurkevičiūtė-Le-blanc ir pabroliai — J. Anthony, Rimas Kalinauskas, Danius Pie-čaitis (jaunosios pusbrolis), Giedrys Jankaitis ir Andy Tafter.

Pirmiausia jaunieji buvo sutikti jų abiejų tėvų su duona, druska ir vynu. Po to jaunieji su palda apėjo visus stalus, pabroliams dalinant saldinius. Visiems su-sėdus, pirmasis pabrolų pasvei-kino ir pakėlė šampano taurę. Su-giedojus "Ilgiausių metų", Daivos tėvelis pasveikino svečius, kvietė visus vaišintis ir paprašė kun. J. Aranauską palaiminti vaišių stalus.

Besivaišinant, pokylį vesti per-ėmė Daivos dėdė — krikšto tėvas Juozas Piečaitis su žmona Regina, kurie savo pareigas atliko pasigė-

rėtina. Jie supažindino svečius su jaunaisiais, jų palydą, arti-mais giminėmis ir iš toliau atvy-kusiais. O čia dalyvavo Daivos seneliai Magdalena ir Juozas Pa-kuliai iš Montrealio ir krikšto motina Rozalija Žukauskienė su vyru Albinu iš Floridos; Ričardo senelis Liudas Merkelis iš Toron-to, teta Stasė Semėnienė ir dėdė Eduardas Lapas su žmona Wilhelmina bei jų sūnus Tomas su žmona Laury iš Čikagos, sesers Ritos vyras dr. Peter Cary su tėvais iš New Hampshire ir krikšto motina Nijolė Semėnienė-Etzweiler su sū-numi iš Wisconsin. Dalyvavo taipgi dr. Kazys ir Dalia Bobeliai iš Floridos.

Vaišių metu Jadvyga Baltuonienė įteikė "Pavasario" gaidas dainų, kurias Daiva yra dainavusi. Silvija Staškevičienė sveikino "Gintaro" vardu ir įteikė tautinę lėlę. Daiva yra buvusi aktyvi "Gin-taro" šokėja. Vėliau jaunuosius nuoširdžiai sveikino Daivos močiutė M. Pakulienė, Daivos ir Ričardo tėvai. Kalbos buvo baigtos Ričardo padėka savo ir Daivos tė-vams bei visiems šio pokylio daly-viams.

Dar kartą pasirodė kvieslys, atvedamas svočią Reginę Piečai-tienę, nesančią didelį karvojį, kuri su trumpa kalbele įteikė jau-niesiems. Grojant šešių asmenų orkestrui, šoko ne tik jauni, bet ir vyresnieji.

Kai laikrodžis rodė sekančios dienos pradžią, Daiva iš savo gražios kraitio skrynios, meniškai padarytos Juozo Šiaučiuo, apdovanojo artimuosius tauti-niais kaklaraiščiais, juostomis ir rankluoščiais. Netrukus jau-nieji, išleisti per sudarytus var-telius, išvažiavo povestuvinėn keliuonį į Graikiją. Grįžę apsi-gyvens Toronte.

Daiva baigė McGill universi-te humanitarinius mokslus, pa-rašydama paskutinį egzaminą po-rą dienų prieš vestuves. Ričar-das, elektros inžinierius, dirba savo tėvelio bendrovėje Toronte.

B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C.I.B.E.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — Virš \$21,000,000; REZERVAS — virš \$600,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/4%	Taupymo — special.	5 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	7 1/2%	Taupymo — kasdieninis	4 1/2%
180 d. - 364 d.	7 %	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	6 1/2%	Pensijų — RRSP — term.	8 1/4%
30 d. - 119 d.	6 1/4%	Pensijų — RRSP — taup.	6 %

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 9 1/2%, asmeninės — nuo 10 3/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00	—
Penktadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00	—
Sekmadieniais	10.30 — 12.30	—	10.30 — 12.30

Naujojo Ontario biudžeto tekstas šešios eilutės yra pakirtos daugiakultūrei veiklai: "Pilietiškojo ir kultūros mi-nisteris paskelbs platus mas-to užmojis praturtinti mūsų provincijos kultūrinei mozaikai. Šis biudžetas skiria 4 mi-lionus dolerių — naują sumą vykdyti visai eilei užmojų, įskaitant praplėstą antrosios kalbos mokymą, daugiakultū-rės medžiagos išteklių nau-jiem ateiviam ir padidintą pa-ramą bendruomenių muzie-jams bei veiklai."

PARDUODU 1984 m. automobilį "Ford-Escort", 4 cilindrių. Gera stovyje. Kaina — \$3,700. Skambinti Rūtai po 6 v.v. Tel. 653-5855 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo dar-bus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

SHANNON FLORIST LTD. gėlių krautuvė

Savininkė LINDA MacDONALD
357 Jane Street, Toronto, Ontario
M5S 3Z3. Tel. 766-2367

PARDUODU AUTOMOBILĮ 1979 m. "Ford-Grenada". Dviejų durų, geram stovyje, kaip naujas. Skam-binti tel. 767-0319 Toronte.

DUODU PASKOLĄ — mortgicijų žemai nuošimčių dvejiems ar tre-tiems metams pagal susitarimą. Smul-kesnį informaciją skambinti va-karais tel. 787-8378 Toronte.

JAUNA PORA ieško buto metro-poliniame Toronte. Skambinti tel. 653-5855 Tor